

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PÉNGŐ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Harc a magyar földért

Irta: Radnóti István

Küzdésekkel teli gazdasági életünk problémái sohasem ugyanazok. Mint ahogy az időjárásban is az eső és a napsütés váltakozva követik egymást, épen úgy a magyar földön való gazdálkodásban is hol itt, hol ott merülnek fel sürgős, megoldásra váró, égetően aktuális feladatok. A termőföldnek sincs mindig szüksége termékenyítő permetező esőre, néha jobb, ha csak a melengető nap érleli a sárguló gabonát.

A mezőgazdaság természetadta folyamatait követi a gazdasági küzdelem. Volt idő, amikor az volt a sokat hangoztatott jelszó: többet termelni! A világegés viharos esztendőiben, mikor az exportálás lehetőségeit mind a négy világtájon a lövészárkok és drótszövények embervert szomjazó halálsorompója vágta el, a többtermelés szüntelen való hangoztatásával akartuk gazdáinkat minden vonalon a nagyobb termésék elérésére rábírni. A katonának kenyér kellett, a magyar föld amúgy is dus magtára volt a minden oldalról körülrzárt központi hatalmakkal. Az illetékesek, az érdekképviselők tollal, szóval és példával, hihetetlen nagy propaganda erővel állottak neki, hogy a többtermelés gondolatát belegyökereztesse a kis- és nagygazdák gondolat- és munkakörébe. Gazdasági tudósaink újabb és újabb termelési módokon és eszközökön törekedtek a fejükre, a nemesítő telepekről pedig a többet termő fajták gyors egymásután kerültek ki a szántóföldekre. Nagy összefogással egy cél érdekében dolgozott akkor mindenki: minél több kenyert és élelmiszert kiizozadni a harcolóknak s a dolgozó polgároknak.

Ma teljesen megváltozott a gazdasági front arculata. Ma nem a fegyverrel harcolók táplálékáért termelünk, ma a gabona és a többi termények maguk vivják élet-halál harcukat a forrongó világpiacokon. Nincsenek válaszfalak, dróttakadályok és lövészárkok az országok szántóföldjei között, ma az egész földkerekség egy irtózat, kiismerhetetlen és kiszámíthatatlan nagy világharctér, hol a mezőgazdaság verejtékkel és munkával előteremtett áru harcolnak kétségbeesetten a legcsekélyebb árkülönbségetért is. A háborúból kimentett vagy ujonnan teremtett emberi és nemzeti értékek egymás ellen törő nagy khaoszában ma a többtermelés helyébe a jobban való értékesítés propagandája lépett. Mert minek termeljünk többet, ha a tengeren tuli buza nagy konkurrenciája mellett pld. az eladott gabona termelési költségeit sem tudja a magyar gazda az eladáskor megszerezni. — Hol marad az intenzívebb munkájának nagyobb költsége, ha a piacok évek hosszú sora alatt eladatlanul hevernek a telt boroshordók s a zöldség és gyümölcs elszállított-

lanul rothad el a nagy nyári melegben.

A többtermelés jelszava után ma egy hatalmas felkiáltó jelet kell tenünk: jól értékesíteni! A békekötés utáni gazdasági évek szomorú veszteségei, a magyar terményeknek a világpiacokon és a export lehetőségek körül szegényszemre elvesztett csatái rá kell eszméltessenek mindekit az értékesítés gyors és sikeres megszervezésére, melynek gondolata át kell hassa ma nemcsak a küzködő kis és nagy gazdaembereket, hanem az egész nemzeti közvéleményt. Ez nem osztályérdek, ez nem egy társadalmi osztálynak önző kenyérkérdése, ez egy letiport, de fölemelkedő és fejlődni akaró ország lét,

vagy nem lét kérdése. Mert a koldusbot ijesztő réme ott kovályog ma millió és millió, a magyar ezer éves rögöt munkáló magyar gazda háza felett. Amerika, Canada a kivándorlási megszorítások ellenére is irtózatossal erővel csábít. És ha az elhagyott falusi, tanyai kis házak valamikor boldog otthon adó falai szétporladnak, hiába lesz itt hangos jelszó: nemzeti összefogás, többtermelés, kulturfőlény, stb., mert hiányozni fog az a hatalmas nemzeti energiát meg, mely a jelszavakat hű megvalósításuk által reális készpénzre tudná váltani.

Örülni kell annak, hogy ma már végrevalahára az állam, a minisz-

terium és az érdekképviselők is ráeszméltek a földtermésére: e legnagyobb bőségben megmaradt nemzeti erőforrásunk értékesítésének megszervezésére. Csak ne hanyagolja el az irányítás, a támogatás, ne merüljön ki az egyedül a meddő, paragrafusokba cirkalmazott törvények és rendeletek holt gyártásában, hanem a gyakorlati élet által követelt villámgyors cselekvés útján vessük rá magunkat régi piacainkra s terményeink bel és külföldi eladásának kereskedelmi szellemű megszervezésével juttassuk hozzá minél hamarabb a magyar gazdát a maga jól megérdemelt, becsületes és tisztességes jövedelméhez.

Nagyfontosságú ügyek a debreceni református egyház presbitériuma előtt

Szóvátették a Csokonai-színház éjszakai előadásait is. — Az istenkáromlást minősített bűncselekményként kell kezelni — Az egyház a Dóczy-intézet építkezésére megvette a Kossuth-utca 37. sz. telket

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni református egyház presbitériuma szombaton délután 3 órai kezdettel ülést tartott, amelyen számos fontos ügyet tárgyalt le. Először Juhász Nagy Sándor főjegyző tett jelentést az adományokról, majd felolvasta azt a levelet, melyet dr Erdőss József intézett a presbitériumhoz, megköszönve azt a meleg üdvözlést és ünneplést, melyben őt a presbitérium hetvenedik születésnapja alkalmából tiszteelt.

Elhatározták ezután, hogy a most felépült köntösgáti új iskolában havonta egyszer Istentiszteletet tartanak, majd hozzájárultak ahhoz, hogy az ispotályi templomban a délutáni Istentiszteletek 5 órakor kezdődjenek.

A presbitérium nem ellenzi az éjszakai színelőadásokat

Foglalkoztak ezután a Csokonai-színház éjszakai előadásainak ügyével. A lelkészkar ugyanis átiratot intézett a presbitériumhoz s közölte, hogy megütközéssel veszi tudomásul a szinigazgatónak a városi tanács hoz intézett kérelmét, mely arra irányul, hogy színházában erkölcsrontó, pikáns, izgató darabokat játszhasson. A lelkészi kar rámutat arra, hogy Debrecen közönségének is megbotránkozással kell tudomásul venni ezt, mivel a színház elsősorban a kultúra, a hazafias érzés szolgálatára kell, hogy legyen s csak másodsorban lehet a szórakoztatás eszköze. A lelkészi-kar javasolta, hogy kérjék fel a városi tanácsot: foglaljon állást a tervezett éjszakai előadások ellen, mivel az erkölcsök védelméért most már belügyminiszteri rendelet is gondoskodik s ennek érvényét szerezni éppen a város feladata.

Az előke-zítő bizottság javasolta, hogy a presbitérium

tegye magáévá a lelkészkar állásfoglalását

és ilyen értelemben írjon át a városi tanácshoz.

Balthazár Dezső püspök ezzel szemben bejelentette, hogy az éjszakai előadások ügyében olyan megnyugtató felvilágosításokat kapott, melyek nemcsak őt, de tudomása szerint a katolikus plébániát is kielégítették. Ilyenformán a fenti intézkedésekre szükség nincs, miért is javasolta, hogy az ügyet vegyék le a napirendről.

A presbitérium egyhangulag a püspök javaslatát fogadta el, majd foglalkozott a lelkészi-kar bejelentésével, mely szerint az Ohaton és Ohat-Telekházán elhunyt református híveket eddig

az egyeki római katolikus lelkész temette el.

A lelkészi kar javasolta, hogy ezeknek az állapotoknak megszüntetése céljából bízzák meg Siposs Imre lelkészt, hogy az Ohaton és Ohat-Telekházán a jövőben ő temesse a református híveket. A presbitérium egyhangulag hozzájárult ehhez az előterjesztéshez, melynek kapcsán Juhász-Nagy Sándor főjegyző bejelentette azt is, hogy a város nem teljesítette a presbitériumnak ama kérését, hogy a Mátán anyakönyvet fektessenek fel és az anyakönyvvezetői teendőikkel bízzák meg a máti biztost.

A ref. temetők kivilágításának ügye

A presbitérium a legutóbbi ülésén már foglalkozott azzal, hogy halottak napján egyes hívek a református sírokat is kivilágítják. Mivel a presbitérium ezt nem tartotta a református hitelvekkel összeegyeztethetőnek, a kérdést megvizsgálás és javaslatkérés céljából kiadta a lelkészi-karnak. A lelkészi kar azt javasolta, hogy halottak napja előtt a református templomokban a lel-

készek a szöszékről magyarázzák meg a híveknek ezt a kérdést, ami által remélhető, hogy ezt a szokást a református hívek abbahagyják

és a jövőben nem világítják ki a református sírokat.

Az elmúlt ülésen Nemes Sándor presbiter indítványt tett a káromkodás ellen. Ez az indítvány szintén a lelkészi karhoz került, melynek javaslata alapján a presbitérium most a következőképpen határozott:

A presbitérium örömmel és helyesléssel fogadja belügyminiszternek időközben megjelent rendeletét, mely büntetéssel sújtja a káromkodókat. A rendeletet azonban nem tartja egészen kielégítőnek, mivel a káromkodást és az istenkáromlást meg kell különböztetni és az utóbbit

minősített bűncselekményként kell kezelni.

Ennek ellenére a presbitérium, mint átmeneti intézkedést tudomásul veszi a belügyminiszter rendeletét, azonban felirat útján kéri a belügyminisztert hogy a most kiadott rendelet gyakorlati keresztülvitele alkalmával szerzett tapasztalatok alapján rendszerének kifejlesztéséről gondoskodjék, különös tekintettel azokra a szempontokra, melyeket az istenkáromlók szigorúbb megbüntetéséről a presbitérium leszögeztet.

A határozat kapcsán Balthazár Dezső püspök felemlítette, hogy Debrecenben az első egyén akit káromkodásért megbüntettek 15 napi fogházat kapott. A tárgyaláson derült ki, hogy éppen előzőleg ült 4 hónapot kormányzósértés miatt. Ebből kitűnően látható, hogy a törvény jobban bünteti az államfő, mint az Isten ellen elkövetett bűnt. Bármennyire is szeretjük, tiszteljük a Kormányzót, a legfőbb hatalom, a királyok királya mégis csak az Isten. Így megkivánható, hogy az

ellene elkövetett sértést legalább is olyan mértékben torolja meg a törvény, mintha valaki az Államfőt sérti meg.

A ref. egyház megvette a Kossuth-utca 37. sz. telket

Hosszasabban tárgyalták a kibővitendő Dóczy intézet részére megszerzendő Kossuth-utca 37. számú telek vásárlási ügyét. Ezzel kapcsolatban elfogadták a gazdasági bizottság előterjesztését s kimondták, hogy elejtik azt a tervet, mely szerint még egy emeletet huznának a református leánynevelőintézet jelenlegi épületére.

A meg nem felelő toldaléképítke-

zés helyett a fronton kívánnak építkezni. Erre azonban nem egészen alkalmas a már meglévő Kossuth-utca 31., 33., 35. számú telek, mivel ezek két méterrel mélyebben fekszenek és így itt csak a hátsó mély udvaron lehetne építkezni.

Kimondotta ezután a presbiterium, hogy a frontális építkezés megvalósítása érdekében 64.000 pengőért, vagyis 800 millió koronáért

megveszi a Kossuth-utca 37. számú telket,

melyet Láng Sándor dr. a telek tulajdonosa ajánlott fel megvételre. A telekre vonatkozólag már az adásvételi szerződést is megkötötték.

Kívánatos-e a Debrecen-büdszentmihályi helyiérdekű vasut villamosítása

— Levél a szerkesztőhöz —

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A debrecen-büdszentmihályi vasuti vonal mentén fekvő hajdu városok és községek termelő és kereskedő közönségét már hetek óta foglalkoztatja az a nagy horderejű közgazdasági kérdés, hogy ezt a vasutvonalat a pályatulajdonos részvénytársaság a saját kezelésébe akarja átvinni. — Lépten-nyomon olvassuk és halljuk, hogy a saját kezelésbe való átvétel az érdekeltségre nézve óriási közgazdasági jelentőséggel bír, mert a pályatulajdonos r. t. a vasutat azonnal villamosítja és az utazást óránkénti menetek beállításával, — város közepétől, város közepéig —, oly gyorsra és kényelmessé teszi, hogy ennek nyomán gazdasági, ipari és kereskedelmi életünk el sem képzelhető lendületet nyer.

Őszintén szólva, — ez a tetszetős perspectiva —, első pillanatra minket, az igazán érdekelteket is örömmel, és reménységgel töltött el.

Mikor azonban a kérdéssel behatóbban foglalkoztunk és amikor a saját kezelésbe való átvétel gazdasági

hatásait a saját szempontunkból is bíráló tárgyává tettük, akkor arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ennek a tervnek a megvalósítása reánk, a tulajdonképeni érdekeltségre, nemcsak hogy nem előnyös, hanem egyenesen káros és veszélyes.

Komolyabb megfontolás után legfeltűnőbb volt előttünk az, hogy a hírlapokban megjelent közlemények és a terv gyors végrehajtásának szükségességét propagáló szervek és ténylezők állandóan és következetesen csak arról beszélnek, hogy vasutunknak a pályatulajdonos r. t. kezelésébe való átvétele mellett az utazás mily nagyszerű és milyen kényelmes lesz. Arról azonban, hogy terményeink, élő állataink és egyéb cikkeink értékesítése és szállítása szempontjából nyújt-e valamilyes előnyt, sehol sem olvastunk és soha semmit sem hallottunk.

Eppen ez a körülmény késztetett bennünket arra, hogy ebben a közérdeket is érzékenyen érintő kérdésben az igen tisztelt Szerkesztő Urhoz forduljunk és érdekeink megvédelmézésé céljából jelen közle-

ményünk számára b. lapjában helyet kérjünk.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Sok utánjárással sikerült megtudnunk, hogy a pályatulajdonos r. t. a saját kezelésbe való átvétel, illetve a villamosítást csak külföldi kölcsön felvételével tudja végrehajtani. A külföldi hitel hasznos befektetése természetesen senki által sem kifogásolható, de az is természetes, hogy egy tisztán üzleti alapokon nyugvó magán vállalkozás egyetlen törekvése csak az lehet, hogy a befektetett tőke kamatai az üzleti hasznon felül minden körülmények között biztosítva legyenek. Ezt az eredményt pedig a forgalom legm. sz. seb. menő fokozása mellett is csak úgy érheti el, ha vasutja jövedelmezőségét a jelenleginél lényegesen magasabb szállítási díj-tételek alkalmazásával fokozza. Ha azonban ezt bármilyen okból megtenni nem tudná, akkor pénzügyi érdekeit csak úgy védheti meg, ha a kereskedelemügyi miniszter által a helyiérdekű vasutak vonalain közgazdasági kényszerűségből annak idején ideiglenesen engedélyezett építési póttelétet még évtizedeken át felszámítja. Ez pedig a menet- és fuvardíjak 10 százalékát teszi ki. Ezzel szemben biztos tudomásunk van arról, hogy a kormány a máv. kezelésében levő helyi érdekű vasutak vonalain az építési póttelétet felszámításra adott engedélyt már a közel jövőben visszavonni kívánja.

Tudomásunk van arról is, hogy a kormány a Gyáriparosok Országos Szövetsége, a Kereskedelmi- és Ipar-kamarák, valamint a Mezőgazdasági Kamarák és más gazdasági egyesületek és érdekeltségek kifejezett kívánására a m. kir. államvasutak és a kezelésében levő helyi érdekű vasutak díjszabásait már a legközelebbi időben egységesíteni szándékozik. Ez pedig röviden azt jelenti, hogy közvetlen kilométer távolságok alkalmazásával a magyar államvasutak kezelésében maradó helyiérdekű vasutak állomásairól, illetve állomásairól a szállítási díj lényegesen olcsóbb,

vagyis a m. kir. államvasutak vonalain fekvő állomásokéval azonos lesz. Hogy pedig ez mit jelent, annak megvilágítására szolgáljon az alábbi példa:

Mai helyzetünk mellett 15 tonna buzaküldemény szállítási díja Hajdunánástól Budapestig 402 pengő. A díjszabások egységesítése után ez a szállítási díj 357 pengő lesz. Körülbelül ilyen az arány a többi árucikkeknél is.

Méltóztassék most már elbírálni, hogy abban az esetben, ha a debrecen-büdszentmihályi vasut, kiszakítva az államvasutak testéből, magánvasuti kezelésbe menne át, mily helyzetbe kerülne a fővárosi piacot oly gyorsan, mint jelenlegi helyzetünkben? E tekintetben is komoly aggályaink vannak. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a Hajdunánáson és Hajduböszörményben még a délutáni órákban feladásra kerülő élő szállítmányaink is már másnap reggel Budapestben vannak. Ily kedvező szállítási lehetőséget a pályatulajdonos r. t. még a legnagyobb jóakarattal sem biztosíthat. Nem, mert vonalunk a magán kezelésbe való átadás esetén a m. kir. államvasutakkal szemben mint idegen vasut szerepelne, mi mellett a déli délutáni órákban feladásra kerülő élő szállítmányok és gyorsan romló áruk az idegen vasutak közötti forgalomra fennálló szabályok által előírt átadásokkal és átvételekkel járó munkák

Vizsgáljuk most már azt, hogy a pályatulajdonos r. t. kezelésébe való átvétel esetén terményeink, különösen pedig élő állataink és gyorsan romló áruink elérhetik-e a fővárosi piacot oly gyorsan, mint jelenlegi helyzetünkben? E tekintetben is komoly aggályaink vannak. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a Hajdunánáson és Hajduböszörményben még a délutáni órákban feladásra kerülő élő szállítmányaink is már másnap reggel Budapestben vannak. Ily kedvező szállítási lehetőséget a pályatulajdonos r. t. még a legnagyobb jóakarattal sem biztosíthat. Nem, mert vonalunk a magán kezelésbe való átadás esetén a m. kir. államvasutakkal szemben mint idegen vasut szerepelne, mi mellett a déli délutáni órákban feladásra kerülő élő szállítmányok és gyorsan romló áruk az idegen vasutak közötti forgalomra fennálló szabályok által előírt átadásokkal és átvételekkel járó munkák

Emlékezés

II. Rákóczi Ferenc fejedelem születésének 174. millenárius évfordulójának alkalmából a „Kékek Clubja” által rendezett emléklakon elmondotta: Zivuska Andor.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Mikor e kis vazallus csapat nevében, mely szívemnek minden dobbanásával, lelkének minden gondolatával, törhetetlen ragaszkodása minden melegeivel ragaszkodik eszményképéhez, Rákóczi fejedelemnek a múlt időben mind fényesebbé váló emlékéhez, — meggyújtom az emlékezés szövevényét, mely meghatottság és szorongó félelem fog el. Ugy érzem, mintha a gyöngye láng szövevényekkel a letűnő napot akarnám megvilágítani: hogy sugarait megszámláljam e szolga láng mellett — és valójában úgy fordul a dolog, hogy gyöngye karom csak azért emeli a fátylat, hogy a ragyogó nap fény megérintesse a gyújtott fátyla fény erőtlenségét, halványosságát és megvilágítsa a fátylat remegve tartó kroml... S ha mégis szóra me... nyitni az ajtom, báorít az, hogy ah gyöngye is a fény, amit az én fátylam áraszt, forró házaszeretettel telt, igaz magyar szívem gyújtja meg a lángját!

... Rákóczi Ferenc! ... A történelem távlati tekintenek reám! ... A történelem nagyságai szállnak el előttem: — a végtelenbe mélyülő mélység, s valahogy önkénytelenül a „Sztregovai bölcs”-re sikklik a gondolatom: Madách Imre halhatatlan

„Ember tragédiája”-nak Faraó jelenete lendül elem.

Lucifer beszél:

„Amig csokoládok Nem érzed e a lángha szelleteit, Mely erőt legyint, s elrepül? Vékonyka porréteg marad, hol eláll. Egy évben a porréteg csak néhány vonalnyi, Egy század évben már néhány könyök; Pár ezredév guláidat eléssa!”

Gulák! ... történelem alakjai! ... „Ma még egy hüvelyk! ... Holnap egy könyök!”

Az idő száll — és hordja szárnyán a feledés, a közöny selymes, finom porát ... Század századra mul és hany alakja van a történelemnek, mely csak a tudomány archivumában él már, tudós kezek időkint le le simítják róluk az idők vastagon rájuk vert porát, — aztán ismét hordja az idő szárnya a porát és feledésbe, közönybe merül minden; a lélekkel eleven kapcsolatok nincs; a szívek meleg dobbanása nem ver föl rájuk!

De az idő, a szálló, szárnya idő nemcsak a közöny porát hordja szárnyán, — finoman szitáló arany por is röpít. A történelem kimagasló alakjai között megingathatatlanul állnak az örökletré szant. A nemzet lelkén el nem halványuló fényrel ragyogó nemzeti nagyok, akiket elkerül az idő közönyt hordó pora, akikre csak az idők szárnyán uszó arany por szitál; alakjaikat ragyogó patinába vonja és ez a patina kétszer ragyog fel, kétszer világít és kétféle módon a nemzet szemébe fénnnyel!

... Ha boldog, nagy és győzedelmes a nemzet: ez a patina pompával ragyogó lesz, mint a napfény, hogy messze világítóan hirdesse egy nemzet történelmi dicsőségét! ...

S ha vész jön, szomorú, sötét, megpróbáltatásos éjszaka árnya, akkor ez a patina áttűzeseedik, világítani kezd az éjszakában; a történelmi „Hérosz” a keresztet vivő Nemzet tűzszlopává emelkedik, hogy a már-már hitét, bizalmát vesztő Nemzetet a kétség és tanácstalanság éjszakájából kivezesse!

Ilyen tűzszlopként emelkedik ma előtt, minden történelem legnagyobb alakja:

II. Rákóczi Ferenc!

... „Rákóczi!” — zengetem a szót; Rákóczi! ... ismétli ajkam és úgy érzem, hogy ez az ércel csengő szó valahogyan nem a fülhöz ér, valahogyan a szíven száll keresztül, a szíven zendül vissza, s megzendülő ércébe befonódik: a harang hívó szava, a harci trombita ércel zengő hangja ... és egy láthatatlan, csak lélekkel érzett fehér szárnyon, a lélek elébe emelkedik a „vallászsabadság” „vitéség”, lovagiaság és forró „hazaszeretet” fényrel ragyogó ércalakja: Rákóczi fejedelem!

... Történelmet mondjak magyar szíveknek Rákóczirol? ... Kinek homályosult el lelkén Rákóczi alakja? ... Szóljak a fényről, mely kilobbant az ősi „borsai” kastély boltívei fölött, melyben a magyar szabadság új szülött Messiasának a fényt látta a

magyar! ... A korai árvaságról, mely Bécs felé viszi; „Kolonics” biboros heródesi” machia vellimusáról, mely szegényné tőrni igyekszik a magyart, s megsemmisíteni a „magyar megváltó”-nak érzem Rákóczi lelkét! ... Lehunyom csevedesen a szemem, s zines, ragyogó képek szállnak el előttem: II. Rákóczi Ferenc örök fény nyelv ragyogó halhatatlan epepeiája! ...

Látom az összbiradalmi ábránd szomorú árnyát, mely rávetődik a magyar hazára; a „Kamarilla” mind szorosabban feszülő vas-martak, mely a szabadságra feszül, hogy azt megfojtja s a láncba tört nemzetet az „Összbiradalom” tartományába beszögezze; látom a kegyetlen terrort, mely véres csizmákkal tapodja a szent hazai rögöt — és látom a lassan férfiuvá serdülő fejedelmi sarját: az idegenből hazáját remegő szívvel figyelő Rákóczi; érzem a fellebbanást, mely lelkébe gyul; a szívébe dobbanó erőt: megérezését a nagy elhivatottságnak, hogy Ő, a magyar szabadsággal történelmileg eljegyzett fejedelmi sarj kell, hogy élére álljon a guzba kötött szárdokolt szabadsággért fegyverre kelő magyar erőnek!

... Találkozik Bercsényivel: Felső Magyarország főhadbiztosával, az ideális magyar főúrral, a magyar függetlenségi eszme megingathatatlan rájongó lelkű, bátor karu harcosával. ... A szívek összedobbannak, a lelkük visszhangba vernek: Rákóczi paroldt

és eljárások miatt az államvasut Debrecen állomástól induló gyors-tehervonatához csatlakozást semmiképen sem nyerhetnének.

Vizsgálódásaink során az a kérdés is felmerült, hogy idényszállítások idején a kicsiny kocsparkkal rendelkező magánvasut kielégítheti-e kocsiszükségleteinket oly pontosan és megaláztatásra, mint a m. kir. államvasutak?

Méltóztassék megengedni, de mi úgy érezzük, hogy ebben a tekintetben is hátrányosabb helyzetbe kerülünk a jelenleginél. A magyar királyi államvasutak ugyanis a maga nagy felkészültségével igényeinket még a legbősebb természetű idején is teljes megaláztatásunkra elégítette ki. Ezzel szemben alig képzelhető el, hogy egy kisebb magánvasut képes legyen oly kocspark fenntartására, amelyre az évek csak egy bizonyos és igen rövid időszakában van tényleg szüksége.

Arról sem szabad megfeledkezni, hogy idényszállítások alkalmával egy csekély személyzeti létszám felett rendelkező kisebb vasut mozgósíthat-e teljesen szakképzett vasuti alkalmazottakat a fokozott mértékben jelentkező munkák és igények kielégítésére, miként azt a magyar királyi államvasutak a múltban tette és amit megtenni bármikor módjában áll? Méltóztassék megengedni, de nekünk ebben a tekintetben el nem osztható kétségeink vannak.

Kérdeztük ezeketán, hogy az igazi érdekesség szempontjából kívánatos-e az, hogy vasutunk a pályatulajdonos r. t. kezelésébe adassék át? Mint méltóztatik látni a beigért, de a jelenlegi helyzetünkben még nem is szükséges óránkénti személyszállításért oly súlyos gazdasági hátrányokat szenvednünk, amely egész közgazdasági életünk lassu elsorvadását vonná magután. Ez ellen védekezni pedig a magunk iránti legtermészetesebb kötelességünk.

Végül még csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy a magyar királyi

államvasutak a folyó évi május hó 15-én életbe léptetendő új menetrendben nyolc pár személyszállító vonat közlekedtetésével és a menet-tartam megrövidítésével számunkra olyan utazási lehetőséget biztosított, amely a mi igényeinket ezidőszereint a legteljesebb mértékben kielégíti. Arról is meg vagyunk győződve, hogy ha a szükség úgy kívánja, a magyar királyi államvasutak több motoros kocsit beállításával még fokozottabb igényeink kielégítése elől sem zárkozik el, sőt értesülésünk van a felől is, hogy indokolt esetben a villamosítást maga a magyar királyi államvasutak is hajlandó végrehajtani.

Ilyen körülmények között igazán nem látjuk, hogy miben rejlenek azok az előnyök, amelyek vasutunknak a helyi érdekű vasut kezelésébe tervezett átadása kapcsán részünkre kilátásba helyeztetek? Ellenkezőleg, az igazi érdekesség a legnagyobb aggodalommal néz a terbevetett átadás elé, mert úgy érzi, hogy az részére gazdasági szempontokból nagyon súlyos és többé jövő nem tehető hátrányt és veszteséget jelentene.

Ezek után magunkat és érdekeink védelmét az igen tisztelt Szerkesztő Ur szíves figyelmébe és jóindulatába ajánlván vagyunk

kiváló tisztelettel:
Az aggodó érdekeltek.

A hegedűművészet mestere Debrecen zenei életéről, hazai és külföldi programjáról s jövő terveiről

(A Hajdúföld tudósítójától) Kint a nagy állomás végében, esős sinek között egy apró kávédaráló mozdonyhoz ragasztva áll a legnagyobb magyar hegedűművész, Hubay Jenő szalonkocsija. A kismozdony arra való, hogy fűtse a kocsit, amelybe a nap fátalmait kipihenő, egy rövid órácskára visszavonult a Mester.

Márffy Károly, Hubay Jenő hűséges kísérőjének bejelentése után pár pillanattal már ott is állunk a Mester előtt. Kifárasztotta az utazás, a nagy polgármesteri ebéd, a városbeli kocscikázás, de azért frissen, jókedvűen, és páratlanul lekötözött szívvel beszél a „Hajdúföld” munkatársának Debrecenről a legújabb debreceni polgár Mert mártól kezdve Debrecen dicsőségére Debrecen falai között mint a város díszpolgára, minden eddigieknél inkább idehaza van Hubay Jenő.

A Mester legelőször is a sajtónak mond köszönetet azért a meleg fogadtatásért, melyben itt részesítették, azután hirtelen áttér azoknak a ta-

pasztalatonak összegezésére, melyeket délutáni útja során szerzett, mikor is megtekintette a város nevezetességeit:

— Amióta én itt jártam, — mondja — azóta szinte hihetetlen méretekben fejlődött ez a város. Ezt nem hiszi el senki, aki nem látta. Valósággal nyugateurópai színvonalra emelkedett, három év óta, mióta utóljára láttam. Az egyetem egyenesen bámulatba ejtő s igaz dicsőséget szerez Debrecen városának.

Komplett városi zenekar kell Debrecennek

— Gzönyörű volt a fogadtatásom is — mondja ezután hálás mosollyal. — Kint volt a Városi Dalegylet, mely remekül énekelt. Azt állapítottam meg, hogy megtartotta régi szép előadását, mely hírnevet és dicsőséget szerzett neki a múltban. Elsőrangú tenoristái vannak és kitűnő a karnagya, Forray István, aki lendületesen nagyszerű eréllyel dirigálta a dalárdát.

— Örvendek, hogy Debrecenben

olyan szépen fejlődik és virágzik a zenei élet is. Magoss György polgármester uralmában edétközben sok mindenféle dologról beszélgettünk. Így szóba került, hogy milyen fontos dolog volna, ha egy komplett városi zenekart szerveznének. Szerintem ennek óriási jelentősége van, mert hiszen ez lehetne azután a színház zenekara is. Miután a debreceni zenedében hat tanárt szerződtetnének a fuvós hangszerek tanítására, egy hatalmas vidéknek centruma lenne, innen indulhatna ki a zenekultura fejlődése. Ez a zenekar innen kitűnő és magas színvonalu hangversenyekkel láthatná el a vidéket. Kitűnő alkalmat adnánk a zenekar megszervezése által a fiatal tehetségeknek is, hogy szerepelhessenek, szóhoz juthassanak. Mondottam a zenede igazgatójának is, hogyha akik egyszersmind tagjai lehetnének a zenekarnak is, kitűnően meglehetne azt alapozni. Ma már belátják, hogy a fuvós hangszerek kultiválása elsőrangú kereseti forrás is, amennyiben ezeket két-három év alatt tökéletesen el lehet sajátítani, míg a hegedű és zongora tanuláshoz a tökéletes kiképzésig 13—15 év is szükséges. Az igazi zenei életnek, a hangversenyeknek, színházi opera-előadásoknak legbiztosabb alapja egy ilyen állandó városi zenekar.

A Mester ezután áttért egyik nagyszabású tervének ismertetésére.

Ne nézzen

se jobbra,

se balra,

hanem menjen egyenesen

GERŐ ERNŐ

férfi- és fiúruha üzletébe

Debrecen, Plac u 69

Ott igen jó, tartós és divatos

ruhát olcsón vásárolhat

Az árak minden darabon láthatóan

felüntetve!

II TULKÓVEI ELÉS KIZÁRVA II

ad és elkötelezi magát a megfojtani készült magyar szabadságnak fegyverrel való megmentésére; amint elérkezik az idő — élére áll az „Isten és Haza!” jelszavával meginduló fölmélt seregnek!

Érzem az örömet, mely lelkembe villan: a francia segítségre, melyet a kőtörni készülő „spanyol örökösödési háború” tüzeiben önös kézzel készült nyújtani a francia udvar; látom a Rákóczi levelét vívó hitvány „Langueval” hadnagy árulását mely, a hitvest elhagyni nem akaró, nem menekülő, a hitves beteggyájtól elhurcolt Rákóczit már már az osztrák hóhér bárdja alá viszi; látom menekülését, találkozását újból Bercecsényivel, — ki tette érleli Rákóczi elhatározását! Látom a paraszti tüzet, mely két helyen készül lángra kapni; a paraszti szivekben a jobbágyi szabadságért, — a nemesség szívében: ez elkobzott alkotmányé!

Rákóczi jön; hatalmas egyénisége egybemarkolja a más más irányban már-már lobbanni készülő tüzet és az „egy Haza” oltárán kigyújtja velök a magyar szabadságharc égő pirosító lángját!

Átlépi a „Gránicot”; élére áll az „Eze Tamás” fölkelő, fegyveres csapatának: kigöngyölli a „pro libertati” jelszavát lengelő zászlót és megindul a magyar történelem legnagyobb, legideálisabb, legfényesebb fejezete: nagy Rákóczi Ferenc minden magyar szívet: pört és német egy eszmébe fogó harca a „Hazáért!”

A sereg nő! . . . Dicsőség dicsőségre érik; a kurucserég hadi szerencse csillaga teljes fénytel ragyog. Nyár van; a forró nyári éjszakában fellobbogó táborúzek mellett látom a bronzarcú kurucokat; hallom a tüzek mellől a tücsökzavart, szénaitlatu éjszakába felszálló tárogató hangját. Száll a hang az éjszakában a vízi, röpi szárnyán a kurucserég, Rákóczi mindent beragyogó dicsőségét! . . . S hogy új tavasz bomlik, a szellő szárnyán szálló orgonaitlat a Dunánál éri már a Gránictól indult kurucserég diadaltól pirosodó arcát!

Aztán homályosulni kezd a hadiszerencse fénye! A diadal sugar mezeje megszakadozik; . . . családások töre ver a szívébe!

A Habsburg örökösödési háború eldőlt: a tömegtelen osztrák császári sereg felszabadult, az országra zuhan, — nem állott velök szemben más, csak a magyar vitézség, magyar elszántság! . . . Arulás tör be a kuruc seregbe: „Ocskay, Bezerédy! . . .” léség, pestis! . . . A verhetetlen kuruc hadak bomladoznak és a történelem kérelhetetlenül tovaforgó kereke ellenállhatatlan erővel nyomja az eseményeket „Nagyajtény” felé és a majtényi sikon 1711. év virágot bontó májusában „letörött a zászló! . . .”

És most eljött a történelem nagy pillanata, amikor Rákóczi fejedelem a hazai történelem szűk határain túlmelegkedve, a megalkuvást nem ismerő, lángoló hazaszeretet örök fényével ragyogó szárnyán fölemelkedik a

világtörténelem legmagasabb piedesztáljaira, ahol a világtörténelem minden „Heroszai” között egy maga áll Rákóczi fejedelem!

Károlyi megköti a császárral a békét. A béke biztosít Rákóczinak mindent: fejedelmi vagyon, rangját, — mindent és nem kíván egyebet, csak hűségűket a császár iránt. . . . Csak lemondást a magyar szabadságról. — eltemetését a ragyogó eszmének, az omló vértől örök biborba vont ideálnak, mely elválaszthatatlanul egy lett Rákóczival! . . . Rákóczi esküje megmenthet mindent: vagyon, rangot, fényt, pompát, sugárzó hatalmat: mindent! . . . és Rákóczi esküje a rég, az utolsó, mely az eltemetett szabadságeszme sírhantjára dobban!

Szívébe sugárzik a tudat: egy Nemzet hite, reménye, a föltámadás ihlete pihen rajta. A császári eskü szaván halálharangja zendül a bizó reménységnek, a feltámadás reménységének, mely a felé néző, rátekintő milliók szívében ég, fanatikusan, tisztán . . . és Rákóczi vagyon, fényt, pompát, hatalmat, mindent odahagyva: fölemeli az elejtett egy szál meztelen kardot, — megcsókolja, szívéhez szorítja és nem vive magával semmit, csak az érintetlen szűz tisztaságában ragyogó magyar függetlenség, szabadság eszméjét, — megkezdi a bujdosók útját!

Száll a hó, . . . hull a hó, és szél kergeti a havat és a piros csizmák hóba tiport nyomát betéríti csillogó porával és szövi, szövi a di-

csőséges, tárogató hangu szabadságharc fehér szemfödőjét! . . .

Hallom a „Marmorá” tenger csendes mormolását; látom a rodostói tábor, hol az elbujdosott, úzóba vett keresztény vitézeknek menedéket ad az „Ozman!”

Látom a halványan fénylő s egyre fogyó reményt, mely a szívekben ég: „haza menni! — a hazai földre léphetni még egyszer! . . .” Érzem a lelkeken átvillanó gondolatot:

— Elveszett minden! . . . Haza, — gyermek, — asszony, — otthon: minden! De él még a Fejedelem! . . . Itt van a Fejedelem!

Aztán száll a rohanó idő; szívekbe csap a lehetőség: a Fejedelem elmegy, itt hagy; a szívekbe száll a rettenetes elárulás éjs! . . . Husvét közeleg . . . Nagypontok van: az Ur Jézus halálának a napja s a magyar megváltó: Rákóczi fejedelem lehuny szemekkel fekszik az ágyán. Csendesen, összebujva hallgat a tábor. Éj van: viharos, villámmal szakgatott, ágtördelő éj! . . .

Mikes beszél a csendesen pislogó virasztó lámpa mellett:

— „A reggelt aligha éri”, — mondotta az orvos.

Visszamegyek hozzá, . . . mellette maradok s ha eljő a perc, az óra, a rettenetes, elképzelhetetlen: mitör Urunk nagy lelke elszállni készül, — visszajövök, hogy abban a szent és szomorú órában együtt legyünk agyánál mind!

Az „Országos Zenebarátok Egyesülete“

Ez az Országos Zenebarátok Egyesülete, melynek élén a Kormányzó és József Ferenc kir. herceg állnak, míg az elnöki tisztelet Hubay Jenő őrli be.

— Reméljük. — mondotta Hubay Jenő, — hogy ez a hatalmas jelentőségű terv rövidesen megvalósul. A szervezkedés célja az volna, hogy a magyar középosztály szélesebb rétegeinek o'csöbb hangversenyeket nyújthassunk. Természetes azonban, hogy ezeknek a hangversenyeknek a nivója a lehető legmagasabb lenne.

Érvényesülési teret kell nyújtani a fiatal magyar tehetségeknek

— A másik cél, hogy a fiatal magyar művészeknek érvényesülési teret nyújtsunk s megélhetési lehetőséget adjunk nekik. A fiatalok között olyan kivételes tehetségek vannak, akik teljes mértékben rászolgáltak a legteljesebb mértékű támogatásra, érvényesülésre.

— A harmadik célja az lenne az országos Zenebarátok Egyesületének, hogy a külfölddel megteremtjük a csereviszonyt. Külföldről helyet biztosítanánk, hangversenyeket adnánk az ottani nagy és kezdő művészeknek s cserébe ezekért elküldenénk a magunk fiatal tehetségeit.

— Ha ez a nagyszabású egyesület megalakul, ami már csak idő kérdése, abba belevonjuk az összes vidéki zenepártoló egyesületeket. — Ennek azért van nagy jelentősége, mert ha mi egy hirneves külföldi művészeknek 12—14 magyarországi hangversenyt tudunk biztosítani, egészen bizonyos, hogy az a művész sokkal alacsonyabb felléptidijért jön, mintha csak egy hangversenyt adhat itt. Épp ezért az egyesületet még az idén, vagy az ősszel megcsináljuk.

— Méltóságos uram — kértük ezután a Mestert — beszéljen valamit a legutóbbi külföldi tapasztalatairól, külföldi hangversenyeiről.

— A múlt évben — válaszolta Hubay Jenő, — Finnországban jártam, ahol az én Petöfi-szinfoniámat adtuk elő. Mondhatom, hogy mindenütt a legnagyobb lelkesedés, szeretet nyilvánult meg a magyarság iránt. Leírhatatlan az, hogy a finnek milyen lelkesen ragaszkodnak a magyar festvérekhez és abszolúte velünk éreznek minden tekintetben. Csodálatos, hogy ezt nálunk itt nem viszonzozzák kellő mértékben.

A jövő év júniusában azonban megtartjuk Budapesten a finn-ugor népek kongresszusát, melyen a finnek, esztek, lettek vesznek részt. Ezt megfelelő módon elő fogjuk készíteni, hogy méltó legyen ahhoz a nagy szeretethez, ragaszkodáshoz, mellyel nemcsak én, de minden magyar művész találkozott a finnekkel és az esztekkel.

A francia követ legteljesebb elismerése

— Méltóságos uram — kérdeztük ezután —, mi a legközelebbi külföldi programja?

— Hivnak engem annyiféle, hogy nem is tudom, hova menjek — felelte mosolyogva Hubay Jenő. Először is Olaszországba hivnak, ahol a Danta szinfoniámat fogjuk előadni az Augusteóban. Sajnos azonban annyira el vagyok foglalva, hogy nem érek rá mindenre. Legutóbb Budapesten a Zeneművészeti Főiskola Beethoven ünnepélyét rendezték meg. Három estét adtunk és azt hiszem a legnagyobb dicséretet a francia követ mondotta, aki a művészi élvezetet illetőleg Apponyi Albert előtt kijelentette, hogy *ilyet sehol a világon nem lehet hallani.*

Vidéki körutam során Debrecen most a hetedik város, ahol hangversenyt adok.

Ebben a percben a szalonkocsi aajtaján, kezében órával belép Márfy Károly s figyelmezteti a Mestert:

— Méltóságos uram, lejárt az idő. Bucszóban Hubay Jenő még egyszer Debrecennek mond köszönetet:

— Irják meg, — mondja —, hogy nagyon köszönöm a szives, páratlan-

nul lelkes és meleg fogadtatást. Köszönöm, hogy Debrecen díszpolgárává választott. Erre egész életemben büszke leszek.

Hubay Jenő és Hegedüs Lóránt fogadtatása Debrecenben

Hubay Jenő debreceni fogadtatása egyébként fényes keretek között zajlott le szombaton délelben a debreceni pályaudvaron. Hubay a déli vonattal érkezett meg s az állomás elsőnek dr. Magoss György polgármester, majd Csiky József s P. Nagy Zoltán üdvözölte a Mestert, majd Hadházy Lenke gyönyörű virágcsokrot nyújtott át. Az üdvözlések után Magoss polgármester a vendégek tiszteletére ebédet adott.

Szombaton délután Debrecenbe érkezett dr. Hegedüs Lóránt ny. pénzügyminiszter is, akit a pályaudvaron dr. Magoss polgármester, Baja Mihály ref. lelkész és Kuthi Sándor üdvözöltek. Hegedüs Lóránt külföldben ma délután a ref. Nagytemplomban valláserkölcsi előadást tart.

Előkészítés alatt áll az ötmillió dolláros kölcsön felhasználási programja

A közgyűlés jóváhagyása után a város zárt ajánlatokat kér a pénzintézetektől

(A *Hajduföld tud'sit'jától.*) Magoss György dr. polgármester nyilatkozata alapján elsőnek jelentette néhány nappal ezelőtt a *Hajduföld*, hogy Debrecen városa egy

öt millió dolláros kölcsön felvételére készül.

Ebből az ötmillió dollárból visszafizetnek a régi Speyer kölcsönt, a most felvett másfél millió dolláros kölcsönt és két és fél millió aranykoronát befizetnének az egyetem építési alapjára, hogy így a központi egyetem építése megkezdhető legyen. Emellett azután folytatnák a szükséges beruházásokat, melyek közé tartozik az üzletvezetőség új palotájának megépítése is

Legújabb értesüléseink szerint a városházán már megkezdtek az öt millió dolláros nagy kölcsön felvételének előmunkálatait. Az egyes ügyosztályok most csinálják a szükséglet kimutatást, hogy a felveendő nagy kölcsön keretében milyen beruházásokat akarnak elvégeztetni. A kimutatásokat a jog és pénzügyi osztályhoz terjesztik be, amely véglegesen összeállítja s a közgyűlés elé terjeszti az ötmillió dolláros kölcsön programját.

Ha a közgyűlés elhatározta a kölcsön felvételét, akkor a város a számba jöhető nagy bankoktól, pénzintézetektől zárt ajánlatokat kér arra nézve, hogy

hajlandók-e folyósítani és ha

igen, milyen feltételek mellett adják az ötmillió dolláros kölcsönt.

Illetékes helyről nyert információk szerint a kölcsön felvételének legnagyobb nehézsége, hogy a városnak momentán nincs szüksége ilyen nagy összegű pénzre, ezzel szemben azonban a bankok azonnal folyósítani szeretnék a pénzt. A város vezetőségének tehát olyan megoldást kell találni, amely mellett a város nem szenved kamatvesztést.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek egy isteni örök igazságban, hiszek Magyarország fellámadásában. Amen.

... És tovább dühöng a vihar, megmeglobban a lángja; a tompán merengő arcokon átsiklik a fény: eleven fejkék...

Szó nincs, — csak sóhaj: ... Ólmos lábaken vándorog az óra; ... most hajnalodni kezd, a hajnal első piros sugara cikot vag az égen; a vihar elcsendesült, az ég alja pirul, virrad... és megjelenik az ajtóban Mikes...

Véget ért Rákóczi fejedelem nagy tragédiájának első fejezete, — a mi életünket megelőzően lepergett első fejezete.

1906! A Rákóczi fejedelem nagy tragédiájának második felvonása a mi életünkbe villan.

... Az idő száll, a Nemzet ereje nő és Magyarország, fényének, hatalmának teljes kibontakozásában: a történelem ellenállhatatlan parancsa a Nemzet felé fordítja a királyt és megengesztelődve nyújt az kezét a halott Rákóczi felé. — Egyetlen mozdulattal kitépi a magyar törvénykönyv legsötétebb lapját; megsemmisíti a Rákóczi fejedelmet hazaárulónak bélyegzett törvényt és fölyajtja a tilalom sorompóját a halott fejedelem előtt... És megmozdul a konstantinápolyi sir; az idegen föld öléből kiemelkedik Rákóczi fejedelem; történelmi alakján királyog a historiai fény. csillogon, káprázlatosan, — hogy hirdesse a verhetetlen magyar nemzet dicsőségét, s mint egy hosszú fény sávot maga után hirtő hatalmas üstökös megindul haza

— az egyetlen, imádott, mindenek fölött álló szent Haza felé!

... Dübörögve, katógva röpül az éjszakán a vonat; a szikra eső hull, — pirosan, lobogóan és a katógva zakatoló kerék, a vonat mellett remegve elsuhanó telegrám póznák, suhogva meghajló fűztoronák, az állomásokra befutó vonatot váró, üdvözlő pirosan lobogó fáklyák fénye, a fáklyákat fedetlen fővel tartó ember ezrek szivdobbanása, a sínek mellett ormoródó hegyek tetőin kilobogó tüzmáglyák égre csapó lángja: zakatolja, dobbanja, sugja, világítja az éjszakában: „a Fejedelem... a Fejedelem”... és megérkezik Kassára, a kassai Dómbhoz, az édes, egyetlen hazai föld ölébe — Rákóczi fejedelem!

...! ... kitör a világháború vérzivatar!

1918! ... Eget, földet egybe rázó földrengés omlaszt össze mindent és elérkezik halott Rákóczi fejedelem tragédiájának teljessége!

... Elhagyta Rákóczi fejedelem a hazai földet, hogy önkéntes számkivetése árán megmenthesse a legdrágábbat: a Haza függetlenségének, szabadságának az ideáját!... és most hűtlen lesz hozzá a föld, az édes hazai föld: visszahúzódik tőle és hitvány, gyáva martalócok foglyává lesz Rákóczi fejedelem katófalkja!

... Itt végződött nagy Rákóczi Ferenc tragédiájának második felvonása!

... A harmadik?! ... mert van, mert jön, mert jönnie kell! ... ezt csak a lelki szememmel látom; a jövőbe merengő, — hittel teljes, megnyugodni nem tudó magyar lelkem mondja! ... mikor? ... Életünkben e? ... életünkön túl? ... Uj nemzedék éri? ... Ki látja, — ki tudja?! ... De érzem: Nemzetem elhivatottságának szent bizonyosságával: hogy jön, — hogy megérkezik! ... Egy éjszaka a kassai Dóm mélyén csendesen szendergő Fejedelem fölyajtja a szemét, fölne? ... és az éjszaka csendjében, az ég felé magasodó templom tornyában meglendül a kötel, magától, kéz érintése nélkül; — megkondul a harang és szól, szól; röpül — száll a hang: hegyen völgyön, mezőn, lankán keresztül: toronyról, toronyra; utánna kondul minden harang és szol az éjszakában! ...

A martalóc riad, menekül és hogy pirkad, hajnalodik: a harang hangja átolvad zengő trombitahangba és lassan, egyre erősebben kibontakozik a trombitahangból az ellenállhatatlanul mindent lebiro, diadalmas „Rákóczi induló” hangja! s a kelő nap égre törő, piros sugaraiban Kassa határán feltűnnek a cserleveses magyar katonák; hozzák — mint a Mária-szobrot az áldozni induló fehérhűs lányok, vállukon emelve — „Hungáriát”; messze ragyog a napfény a diadéján... Brilláns briliánt mellett: az elsiit magyar könnyek fényes briliántja... a Dómbhoz érnek és a most már ismét szabadá lett édes

magyar földtől ölelt katófalkján Rákóczi fejedelem ciondesen, mosolyogva lehunnya a szemét...

... Korom! Te tépett, szomorú, ideálkóbb kifosztott korom! ... Népem! Te fáradt, legázolt, hinni, remélni sem tudó: mers-e föltekinteni a napba: Rákóczi emlékéhez? Tudsz-e fölemelkedni Rákóczihoz: az áldozatkész hazaszeretet minden idők legszentebb ideáljához?!

Mi lehetne az én gyöngö, fohésszavam, ha az nem, hogy az Ő fölöttünk lebegő, dicső, nagy lelke szálljon ide hozzánk, ihlesse meg a tépett Haza minden magyar lelkét, hogy

Szálljon a szivekbe szeretet; Szeretet, mely tiszta és fehér! ... És hit, hogy minden küzdés, szenvedés A „föltámadás” reggeléhez ér!

... Igen! én hiszem, a magyar lélek szent fanatizmusával, hogy az én sokat szenvedett, megázolt nemzetem halhatatlan! ... hogy a mi államhajónk, mely annyit volt hullámvölgyben, diadalmasan hullámhegyre ér megint; bordáiban, eresztékeiben be nem zuzható, meg nem fúráható: elmeríthetetlen, — mert Rákóczi volt; mert Rákóczi van!

... Ebben a hitben, ebben a reményben, ebben a forró hazaszeretettel fűtött, szent bizodalomban emelem a Nevével szentelt serleget a századokon keresztül az „örök halhatatlanság”-ba világító Rákóczi fejedelem emlékezetére!

BANÁN-BEHOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK

BR. TELEFON 982-85

VAKOLO KANALLAL

Erköltseinkkel Torsalkodó
Milói Vénuszavagy annak emlékezete, miképpen hulltanak el dütső eleink
az Louvrében szerénkedő tsonka szobor védelmében folyta-
tott közel-tatákbanMusáml Kinek ajkán kulimász nem szörűség,
Barkhet-kombinédon kössed meg a' görűsöt,
Zengjed az erköltsöt, nemzeti gyűmöltsöt,
Állig takargatván szeplőt és szűmöltsöt.Rend szerént jegyezzed üdők fordulását,
Auslag Vénusokban hatalom dulását,
'Sidók hűdülését, tuztik mordulását,
Jó destructiv körök feltsikördulását.Mert az üdők folytán furisa dolog történt,
Az Vénusok ellen meghozták az törvén't,
Átala kavarván az morális örvén't,
Mivelhogy dámaink levekőztek önként.Immáron az szoknyák tsak tzombokig érttek,
Enekek következésén kitsűngtek a' térdek.
Nyáron burították fürdő-trikó vérték,
Mellyben az tzubákok alighogy megfértek.Mint a pókhálósok, oly rajuk az menték,
Szájukat ragatsal folytonosan kenték,
Meljúknek nyilását setétre kifenték,
Szegén férfiakra fogukat így fenték.Tszarlesztonos bárban napestig ugráltak,
Jobb erköltsök terén illy módon fungáltak.
Veikezven öltöztek, bű nadrágban háltak,
Uzszkor megesküdték, tavaszkor elváltak.Nem volt a' szemérem sem osztó, sem szorzó,
Fél putzér szűzekből hemzsegett a' korzó,
Így jöve fel Pestre, kinek tsonkja porzó,
Jó nagy kövér dáma! a Milói Torzó.Oreg szűve tályán megszökkene vére.
Mangurolta testét tsak ugy hevenyére.
Fáslit a' bokára, bubit a' fejére,
Mejj szoritót rakott ántik kebelére.Két hibádzó kezét pótolta nagy lába,
Mondták az emberék: „Nem módis ez máma!”
„Testes hibádznak sem szeri, sem száma:
„Kinek tetszenék illy olyposi dáma?”Ámde mikor asztán torzót betiltották,
Jogrendet az 'sidók folyton tuitották.
S bár az eredettyit alig gyanították:
„Hol van a művészet?” — Váltig tsaitották.Járékszíni Élet tsakis ő: éltette.
Mivelhogy ő saját torzót féltette.
Vezértzik méltatás, tártza emlegette,
Pakots a Tzitovszkyt tsaknem hogy megette.Leve Dob-utzának jogrendi gezére.
Félön katszintottak Milói mezére
S jöven rubáilának vantzúki vezére,
Tszókot nyomott Vénus hibádzó kezére.Miglen e tsatátskát olly igazul festem,
Hosszabb lett a szoknya valamennyi testen.
Penig, ahogy mondják, épp ezen az esten
Az milói Vénus nem volt Budapesten.Minek is lett volna? — Párizsban a pajta,
Honnan ez üdőknek nem sok vizet hajta
Sremérmes torzó, nem is bubi fajta
S bármennyire putzér: több a ruha rajta.

LISZTIUS.

HUBAY JENŐ

(In.) A magyar hegedűművészet világszínvonalra emelésének uttörő-mestere szombaton este hivatalosan is belépett Debrecen város diszpolgárai sorába, abba a díszes és előkelő társaságba, melynek bevonulását néhány év előtt gróf Apponyi Albert nyitotta meg egy emlékeztető távgyaloglással. Azóta megváltozott a vezető körök felfogása és Hubay Jenőt már ötfogaton hozta be városunkba a hagyományos vendégszeretet, de az ünnepiességek igazi fényét és bensőségét az a történelmi jelentőségű hegedű szólaltatta meg, melynek lelkéből a magyar zene-kultúra legcsodásabban zengő élet tartalma s vele együtt a pedagógiai megérzés stílus-formáló ereje emelkedett ki világraszóló nemzeti jelentőséggel. Ebben a hangszerben fél-százszentendő zene-történeti multja halmozódott fel harmonikus életörömben: Joachim lelke és *Vieuxtemps* párisi kedélye, az a mélységes stílus, amelynek értékeiből D'Indy Vincent és Rolland Romain alakították ki esztétikai felfogásukat. Benne találjuk minden idők legnagyobb pedagógiai felfogását: Joachim József művészi tradícióját. Mindezek között az egyetlen kapocs Hubay magyarsága, a mi szent nemzeti kincsünk, melynek ragyogó fényességében ott tündöklök egy-egy vakító sugár Vecsey Ferenc, Geyer Stefi és Bram Edering művészi életéből. Hurjai fölött a szűz magyar élet alszik s minden kis hangjára ezerszer felel a nagyvilág rezonanciája, melynek zenei tónusába Tartini, Beriot, Joachim, *Vieuxtemps* és Wieniawsky mellett legtöbbet adott Hubay Jenő.

Az a közönség, amely Hubay egyéniségét s főképen művészi jelentőségét fiatalkori virtuozitásának főnségét visszatükrözéséből, szerzői alkotásaiból s világsikereinek belát hatatlan sorozatából akarja megfogalmazni, a legfontosabb alkotó elemet felel ki működésének szintéziséből: Hubay iskoláját, azt a pedagógiai fundamentumot, melyen a modern kor hegedűművészetének monumentális palotáját emelték fel az Isten áldotta magyar szellemi erők. Ez az épület felülszárnyalja Sefcik prágai iskoláját, tömör és finom, mint Joachim művészi frontja és stílusosabb a párisi *Conservatoire* vagy az *Académie des Beaux-Arts* épülettömbjeinél, mert minden kis disztésén a magyar élet, a magyar szeretet lelkisége és ritmusa tükröződik. Ami a matematika világában Bolyai János volt, amit a tudományok és művészetek alkotó világában egy Pázmány Péter, egy Eötvös Lóránt, Werbőczy, Semmelweis, Arany, Munkácsy vagy Liszt Ferenc neve alatt értünk: ugyanazt jelenti Hubay Jenő a hegedűtanítás terén.

Ha Vecseyt hallgatjuk, érette száll fe. hálaadó imádság, örömmujongó béke és ünnepi dicséret; ha Talmányi hegedűjének hurjai muzsikálnak, az ő lelke borong és álmo-

dozik a stockholmi paloták felett; őt ünneplik az amerikai városok, mikor egy Szigeti játszik New-York és Chicago termeiben; ott hagyta lelkének egy egy darabját valamennyi szent hegedűben, mely általa kapott teremő életet Budapest, Páris és Bruxelles konzervatóriumainak falai között s amikor *Edering* nagy szerű művészetéről olvasunk, úgy érezzük, hogy minden sor beletartozik abba a világ diszpolgári oklevélbe, mellyel a kontinens Hubay Jenőt, ő pedig a magyar hegedűművészetet ajándékozta meg.

Tanítómestere édesapján *kivül Joachim József volt, a berlini iskola megteremtője, akinek géniusza szintén magyar földből sarjadt ki. (Köpcsényben született 1833 ban.) A fiatal Hubay fejlődését ő irányította azzal a művészi zsenialitással, melyet Max Grünberg, a híres német esztétikus így jellemez: „... seiner Kunst diene wie der Priester seinem Heiligum.”

A mester legkiválóbb tanítványa egy Viotti-koncert eljátszásával csakhamar kivezett a világhírnév vizejére s Liszt Ferenc ajánló soraira Páris legelőkelőbb zenei nagyságai őt ítélték magukhoz. *Vieuxtemps* benne látta meg a századforduló legnagyobb hegedű pedagógusát s így került Hubay a bruxellesi konzervatórium élére, honnan a tanítványok egész serege követte Budapestre, a hegedűtanítás egyik legjelentősebb európai gócpontjába. Itt vert gyökeret az a hatalmas s minden vonatkozásában magyar eredetű hegedű stílus, melynek értékei Hubayn keresztül az egész világra kivetítődtek.

Debrecen város önmagát tisztelte meg, amikor Hubay Jenőt diszpolgárai sorába iktatta. Ennek a szerencsés ötletnek mélyebbre nyúló okai is vannak, hiszen az ő működési körének átmérője Páristól Debrecenig terjed, ahol egyik legjelesebb tanár-tanítványa: Fűredi József honosította meg a magyar iskola pedagógiai szellemét s e vidéki város számos kiváló zenei tehetséget: Weszprémy Andort, Zemplénié, Csanak Máriát, Pénzes Gyulát stb. épen Hubay nevelése formálta ki önálló művészi karakterre.

A szombati hangversenyt *Hege-düs* Lóránt rapszódikus konferansza vezette be. Beszédét, melyben zene esztétikai s politika ötleteket sorakoztatott fel, több hasonlattal és humoros epizóddal fűszerezte, majd Beethoven Kreutzer szonátáját s a magyar irredentizmust hozta eszmei összefüggésbe.

Ezután Magoss György polgármester Hubay Jenőnek átnyújtotta a diszpolgári oklevelet. Az ünnepelt művész könnyezve mondott köszönetet és hazafias érzéstől áthatott beszédében Nagymagyarország fel-

Friss és füstölt sertésfej és láb Vidoni szalámigyár
leszállított árban kapható a Magos-utcai üzletében.

támadásába vetett hitének adott kifejezést.

E lélekemelő jelenet után Hubay hegedűjén megszólalt a Kreutzer-szonáta s a hatvankilenc éves művész örökfiatal játékából Beethoven zenéje csodálatosan zengő harmóniával emelkedett ki diadalmasan élő valóságra. Műsorának legkimagaslóbb száma Bach: Chaconne-jának himnikus interpretációja s legújabb szerzeményének (Perghiera) finom tónusu előadása volt, melyet a XIV. csárdajelenet lélekteljesen magyar rapszódiaja követett.

Az ünneplésből bőven kijutott a magyar zenekultúra legfiatalabb ígéretének, Kósa Györgynek is, akinek

modern hangszerelésű szerzeményei a külföldi országokban világsikert arattak s akinek „Laterna magica” című pantomimját az új magyar zene egyik grandiózus alkotásaként emlegetik. A fiatal zongorista a szombat esti hangversenyen egy órával számmal is szerepelt s Mozart fan-táziájának mélyértelmű előadásával egyik legnagyobb művésznünknek bizonyult. Mint kísérő is finom megértéssel olvadt be Hubay művésztébe s úgy éreztük, hogy a magyar zeneművelés győzelmesen feltörő életének kiapadhatatlan erőforrása újabb értékkel ajándékozta meg azt a szentlélek-világot, melynek szárnyaló diadalát és vallásos kinyilatkoztatását Hubay Jenőben ünnepeztük.

intézet szimfonikus zeukara. 5. Oláh Gábor: Halhatatlan magyarság. Szavalja: Csepreghy Károly V. 6. Lányi: Petőfi dalok. Énekliz az ének kar. 7. Ünnepi beszéd. Tartja: Husz Ódön reáliskolai tanár. 8. Erkel „Bánk bán” nyitánya. Előadja az intézet szimfonikus zenekara 9. S. jó Sándor: Magyar ének 1919-ben. Szavalja: Hankovszky Géza VIII. o. t. 10. W. Jerwitz: Ibolya a hó a'att. Előadja az intézet szimfonikus zenekara. 11. Stark Ede: Huszárinduló. Vegyeskarra állta: Kollwenz Rezső. Énekliz az énekkar Üllőhely: 1 pengő. Allóhely: 40 filler

Az Ipartestület és Iparoskör ünnepélye

Az Ipartestület és az Iparoskör vezetősége együttesen hazafias ünnepélyt rendeznek az Ipartestület disztermében, mely ünnepély műsora a következő: 1. Az Iparos Dalegylet megnyitói éneke. 2. Dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár ünnepi beszéde. 3. Vitéz Soltész Gyuláné énekel, zongorán kísér ki Balogh Elemérné. 4. Dr. Vitéz Kiss József szavalja Sik Sándor „Lamentációja”-t. 5. Az Iparos Dalegylet záróéneke. Az ünnepély március 15-én este 6 órakor lesz, melyre az iparostársadalmat és az érdeklődő nagyközönséget ezuton hívja meg az Ipar-

testület és az Iparoskör vezetősége. Az ünnepélyre belépődij nincs.

A Petőfi dalkör

március 15-én délután fél 3 órakor az egyesületi diszteraszóval testületileg jelen meg a Kollégium lépcsőházában levő érc Petőfi-szobornál, ahol a magyar szabadság dalköltője szobrának talapatára énekszámok és beszéd kíséretében koszorút helyez le. — Este 8 órakor az Arany Bikában társasösszejövetelet tart, amikor is a Petőfi-serleg hagyományos üritgetése mellett a dalkör elnöke rövid ünnepi beszédet tart s a dalkör énekszámait töltik be az ünnepi estélyt.

A homokkerti Ref. Olvasó Egylet

március 15-én, azaz kedden este 6 órakor az egylet helyiségében hazafias ünnepélyt rendez a következő műsossal: 1. Hymnus, énekliz az egylet dalárdája. 2. Megnyitói beszéd, tartja Hirsányi Gusztáv ny. kuriai bíró 3 Magyar nemzeti ünnepély, költemény Szecskai Györgytől, szavalja Bíró Sándor II. é. th. 4. Ünnepi beszéd, tartja Törös Károly. 5. Talpra magyar, énekliz az egylet dalárdája. 6. Mi nem feledünk. Irta Szatmári István, szavalja Ladányi Imre I. éves th. 7. Szózat, énekliz a dalárda.

Március 15-ike Debrecenben

(A Hajdúföld tudósaitól) Debrecen hazafias magyar közönsége, mint minden évben, úgy az idén is fényes keretek között tartja meg a magyar nemzet legnagyobb, legszébb ünnepét, március idusát. Az egyes ünnepélyekről már az előző számainkban beszámoltunk s most a következő ünnepélyekről tájékoztatjuk a közönséget.

A „Turul” Bajtársi Szövetség ünnepélye

A „Turul” Szövetség debreceni kerületi vezetéséhez tartozó „Árpád”, „Csaba”, „Festetic” és „Werbőczy” Bajtársi Egyesületek március 15-én délelőtti háromnegyed 11 órai kezdettel a vármegyeháza közgyűlési termében március idusának emlékére hazafias ünnepélyt rendeznek a következő műsossal: 1. „Nem, nem, soha.” Énekliz az „Árpád” B. E. „Bethlen”-törzsének énekkara. 2. Vezéri megnyitói. Tartja dr. Fazakas Sándor ker. vezér. 3. Nemzeti dal. Szavalja Besse Miklós „Werbőczy” leventé. 4. Magyar dalok. Énekliz Szabó Géza „Árpád” lev. 5. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Kovács Andor egy. ny. r. tanár, a „Werbőczy” B. E. patronusa. 6.

vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályné Voith Ilonka

operaénekesnő Magyar Imre és zenekara kísérete mellett énekel. 7. Hymnus.

Ezután az egyetemi ifjuság a katonazenekar kíséretével előbb a Péterfián át a Kossuth-szoborhoz vonul, ahol Schlammandinger József „Csaba”-vezér mond bajtársainak beszédet.

A debreceni Egyetemi-kör

is áldozni kívánva a márciusi ifjak emlékének, ez évben is megrendezi március 15-i ünnepélyét d. u. 2 órakor a következő műsossal: 1. Talpra magyar. Énekliz a kollégiumi kántus Szigethy Gyula énektanár vezetésével. 2. Talpra magyar. Szavalja Szabó Sándor hh. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Solymosi József, az Egyetemi-kör elnöke. 4. Márciusi óda. Szavalja Farkas Pál László hh. 5. Szózat. Énekliz a koll. kántus.

Március Idusa a Dóczyban

A debreceni ref. leánynevelő intézet március 15-én, délelőtti 10 órakor a Kossuth-utcai templomban hazafias Istentiszteletet tart. 1. Kezdő ének: XC. zsolt. 1. v. „Tebenned bízunk...” 2. Főének: CXXXVIII. zsolt. 1. v. „Dicsér téged...” 3. Nemzeti Hísekegy. Énekliz a leányközpiskola énekkar. 4. Prédikál Szele Miklós vallástanára. 5. Fohász. Énekliz a tanítónőképző énekkara. 6. Hymnus.

A ref. főgimnázium

március 15-én d. e. 11 órai kezdettel az intézet tornacsarnokában hazafias ünnepélyt tart a következő műsossal: 1. Huber K.: Fohász. Énekliz a vegyeskar. 2. Megnyitói beszéd. Tartja: Füst Lajos VIII. o. t. az Önképzőkör elnöke. 3. Nemzeti Dal. Szavalja: Puskás Árpád VII. o. t. Ünnepi megemlékezés Vasvári Pálról. Születése 100 éves évfordulója alkalmával. 5. Kozma A.: A táltos álma. Szavalja: Buchwald Béla VII. o. t. 6. Induló. Bihari J.: 20 talléros verbunkos. Játssza a zenekar. Belépődij nincs.

A ref. polgári leányiskola

„Arany János”-önképzőkörre március 15-i ünnepélyének műsora: 1. Jankó M.: „Sóhajás”. 3 szólamra énekliz az énekkar. 3. Ünnepi beszéd, mondja Osváth Jenőné, az önképzőkör tanár-elnöke. 3. „Hej Budavár, Budavár!”, karének, 2 szólamra énekliz az énekkar. 4. Petőfi: „A tavaszhoz”. Szavalja Vermes Erzsébet III. B. oszt. növ. 5. Dr. Kacsóh—Sassi: „Rákóczi megtérése”, melodráma. szavalja Kőlcsey Kata III. oszt. Zongorán kíséri Király Erzsébet III. C. oszt. növendék. 6. Dal a hazáról, énekliz Király Erzsébet III. C. oszt. növ. 7. Nemzeti Hísekegy. Szavalja Fodor Irén, énekliz az énekkar. Az ünnepély március 15-én délelőtti 11 órakor kezdődik a leányiskola termében.

A ref. Tanítónőképző intézet

március 15-én d. e. 9 órakor az intézet disztermében ünnepélyt rendez a következő műsossal: 1. Oláh K. „Fohász”. Előadja a Tanítónőképző intézet énekkara. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Csabay Erzsébet V. é. növ., önk. elnök. 3. Erkel F. „Hunyadi László” c. operából „Szilágyi Erzsébet imája”. Énekliz Varga Ilona III. é. növ. Zongorán kíséri Kárpáti Rózsa V. é. növ. 4. Szegedi László „Céke napján”. Szavalja Molnár Erzsébet V. é. növ. 5. Bihari „Lavotta első szerelme”. Zongorán előadják Győri Gizella és Kárpáti Rózsa V. é. növendékek. 6. Benyovszky Pál „Hadak útja”. Szavalja Dapsy Viola III. növendék. 7. Hymnus.

Március 15-ike a reáliskolában

Az áll. reáliskolában március 15-én délután fél 6-kor tartják meg a hazafias ünnepélyt az intézet tornacsarnokában, a következő műsossal: 1. Hymnus. Előadja az intézet fuvós zenekara. 2. Petőfi Beleznav: Honfidal. Vegyeskarra állta: Kollwenz Rezső. Énekliz az énekkar. 3. Bevezető beszéd Tartja Zivuska Alfonz VIII. o. t. önképzőkör elnök. 4. W. Herfurth-Gera: Szerenád. Előadja az

Nagyszabású könyvművészeti és grafikai kiállítás Debrecenben

(A Hajdúföld tudósaitól) A debreceni nyomdászipar az utóbbi évek folyamán művészi teljesítményeivel mind nagyobb elismerésre tesz szert a szakkörök részéről is. Ez tulnyomórészt a debreceni nyomdászok érdeme, akik a könyvművészet és grafika terén

a legnagyobb ambícióval és valóban kiünö eredménnyel

méltán váltják ki úgy a szaktekintélyek, mint a nagyközönség legteljesebb elismerését.

A debreceni nyomdászok művészi teljesítményeinek nagy értékéről győződhetünk meg a közeli napokban. Ugyanis a nyomdászok szakköre március 25., 26. és 27-én nagy szabású

könyvművészeti és grafikai kiállítást rendeznek

a város háza disztermében. A kiállítás ünnepélyes megnyitását március 25-én, pénteken délelőtti fél 11 órakor tartják meg, amely alkalomra a közönséget meghívják. A kiállítást délelőtti tíztől egy óráig, délután három óráig hatig tartják nyitva. Belépődij nincs. A kiállított tárgyak részint a debreceni nyomdászok, részint a kiállító művészek, műintézetek vagy magánosok, a budapesti Gép-mester Kör, részint pedig a Magyar Grafika, illetve Wanko Vilmos tulajdonát képezik, így azok el nem adatnak.

A debreceni nyomdászok közel négy hónapi munkálkodás után bezárták a debreceni könyvművészeti tanfolyamot. Munkálkodásuk eredményét e kiállítás alkalmából viszik

a nagy nyilvánosság bírálata elé. A Redis- és Ly-toll segítségével megrajzolt zsinórvonalas díszek és betűk illetve gótikus betűk papírra-velésével keletkezett lapjaik tesznek e munkálkodásukról tanúságot. Az aranyemléket s a vele kapcsolatos oldalanalízis terén kifejtett munkálkodásuk eredményét a 24 darabból álló aranyemléket, illetve oldalanalízis-tábla, valamint a hallgatók által készített könyvtervezési lapok doku mentálják.

A kiállításon bemutatják a gyomai Kner-nyomda tulajdonosa által a csoport részére ajándékozott könyveket.

Wanko Vilmos, a Magyar Grafika szerkesztője külön kiállítási anyaggal járult hozzá a kiállítás sikeréhez. Kiállított lapjai tanúságot tesznek a

magyar tipográfia magásra szárnyaló törekvéseiről

egyrészt, másrészt érdekes összehasonlításra szolgálnak alkalmul az ugyancsak általa kiállított külföldi tipográfiai termékek s a magyar könyvnyomtatás mesterművei között.

RHEUMA

legkellemebb hatásos gyógyszer

Salvator Forrás!

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem régi kedves ismerőseimet és a t. közönséget, hogy az

„Aiföldi pince éttermet”

megvettem és azt a mai naptól magam vezetem. Elsőrangú badacsonyi és homoki borok, valamint kiváló ételek kiszolgálásával kívánok tisztelt vendégeimnek reudelkedésére állani. Magyar Imre muzsikál. Szives támogatást kér teljes tisztelettel:

JA AB ANTAL.

— **Hegedüs Lóránt előadása Debrecenben.** A debreceni kálvini sták Templomegyesülete által március 13-án délután 5 órakor a Nagytemplomban rendezett templomi ünnepély műsora: 1. Gyülekezeti ének: 63 dics. 1. verse, (Jövel sz. Lélek.) 2. Bibliát olvas, imádkozik: Kolozsvári Kiss László lelkész. 3. A főiskolai kántus énekel: Szigethy Gyula ének- és zenetanár vezetésével. 4. Dr. Baltazár Dezső püspök, mint a T. E. elnöke üdvözlő Hegedüs Lóránt nyug. pénzügyminisztert. 5. Valláserkölcsei előadást tart: Hegedüs Lóránt. 6. A főiskolai kántus éneke... 7. A gyülekezeti megáldja dr. Baltazár Dezső püspök. 8. Gyülekezeti záróének: 8. dicséret 3., 4., 5. verse.

— **A hivatalos nyereségjegy-zék** a m. kir. osztálysorsjáték befejezett fő és utolsó osztályának összes nyereségeiről megjelent és a játékban résztvevők á-1 példányt kapnak. Az új 18. osztálysorsjáték sorsjegyei már kaphatók a fővárosi tóknál: $\frac{1}{1} = 20$ pengő, $\frac{1}{2} = 10$ pengő, $\frac{1}{4} = 5$ pengő, $\frac{1}{8} = 2\frac{1}{2}$ pengő. A legnagyobb nyeresémszerencsés esetben egy fél millió pengő, jutalom 300.000 pengő, főnyereséms 200.000 pengő. Összesen 40.000 nyereséms sorsolnak ki több mint 6 millió pengő készpénzben. A sorsjegyek felét okvetlen kisorsolják, tehát minden második sorsjegy nyer. Huzás már április 9-én kezdődik.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének közgyűlése.** A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete ma d. e. fél 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Kereskedő Társulat dísztermében (Ferenc József ut 8 szám). Ez alkalommal fog az Egyesületünk küldöttsége beszámolni a budapesti utjáról, amit a kereskedelmi beteg segélyző autonómiaja érdekében járt el az illetékes minisztériumnál. Az egyesületünk összes tagjait felkérjük, hogy ezen nagyfontosságú ülésen okvetlen megjelenjen.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mind azoknak a kedves ismerősöknek és jóbarátoknak, kik szeretett jó férjem elhunytá alkalmával fájdalommat részvétükkel enyhítették, őszinte köszönetet mondok. *Özv. Székely Istvánné.*

— **Leó mester előadása.** Leó mester, a kiváló okkultista, vasárnap este 9 órai kezdettel tartja második előadását az Arany Bika dísztermében. Az előadás keretében Dán Ilonka gitárszámokkal szerepel. Jegyek este 6 órától válthatók a Bika előcsarnokában levő pénztárnál. Belépődíj 2 pengő.

— **Tavaszi divatlapok megérkeztek,** ugyszintén kertészeti és gazdasági szakkönyvek. Kaphatók Csáhy Ferenc Rt. egyetemi könyvkereskedés, Ferenc József ut 8.

— **Magyar lányok hozománya.** T. Kálmánchelyi Irén szakácskönyve. Kapható a Hajdúföld könyvosztályában.

A Szociális Misszió Társulat.
mint a
„Szentanna Divatruház”
társulajdonosa, felhívja a nagyérdemű közönség figyelmét a
Szent Anna utca 7. sz. alatt
lévő üzletére, hol az alant felsorolt áruk a legjobb minőségben és szolid szabott áron kaphatók:
Női és férfi fehérneműek, harisnyák, keztyűk, gallérok, kézelők, nyakkendők, szetterek, zsebkendők, ernyők, retikülök, bőrdíszek, iskolai kazetták, szappanok, illatszerek, fésűk, fog- és körömkefék nagy választékban

— **Előadás Törökország gazdasági életéről.** Ma este 6 órakor folytatja dr. Ecsedy István előadását Törökországról. — Ez alkalommal Törökország mezőgazdasági életét ismerteti és a megéhetési lehetőségről beszél különösen az európai számára. Előadását vetíté képekkel élénkíti. Beléptidij nincs.

— **Felhívás az öreg leventékhez.** Felhívom mindazon öreg leventéket akiknek levente kötelezettségük 1927. évben lejár, hogy márc. 13-án a kiszolgált leventék bucsuzatón ünnepélyen saját érdekében de a bajtársiasság kedvéért is okvetlen jelenjenek meg a) Tanyaiak: délelőit 9 óra 45 perckor, az ottani leventék rendes foglalkozási helyén. b) Városiak délelőit 11 órára a nagyerdei levente gyakorlótéren. Az ünnepélyes bucsu végén minden kiszolgált levente egy díszes rámban foglalt bucsu oklevelet (obsitot) kap emlékül, melyet megőrizni nemcsak kegyeletes cselekedet, hanem saját érdekében szükséges is. Már ez alkalommal is felhívom az elbocsátandó leventéket arra, hogy a baráti és bajtársai köteleknek ama kedves szálait, melyek őket évek során át ifjabb levente testvéreikhez fűzték, ne szakítsák el a jövőben sem és ha formailag el is bocsátatnák, mindaddig míg karjaikban magyar erő duzzad, s keblükben magyar szív dobog, tekintsék magukat továbbra is leventéknek, keressék azokkal gyakran a baráti értekezést, támogassák őket és nekik jó példát mutatva vegyenek részt minden ünnepülésükön, sőt néha gyakorlataikon is. Szóval maradjanak a levente egyesületeknek önként mintegy tartalékos tagjai, hogy így a haza felámadásának és nemzetünk megerősödésének előmunkása lehessenek. **Vezetőség.**

— **A modern test ápolása.** A Közegészségügyi Egyesületben legközelebb dr. Borbély Mihály v. klinikai tanársegéd, a helybeli Zander és Vizgyógyintézet közismert orvosa tart előadást. A nagyszabású előadás, amelynek tárgya a széles körben nagy érdeklődés időpontját képező modern testápolás március 25-én délután 6 órakor a városháza közgyűlési termében lesz. Az előadásra mindenkit szívesen látnak, beléptidij nincs.

— **Juhtartó gazdák figyelmébe!** A hortobágyi kihajtás március 15-én juhok részére engedélyeztetett Legező kihajtó cédulát váltani lehet. Kutbér, mely előre fizetendő a Gazdasági Egyesületben, juhonként 16 fillér, kosonként 32 fillér.

— **Evangelikus közgyűlés** lesz május 13-án d. e. 11 órakor. **Főtárgyai:** Évi jelentés, szármadások, tisztákar és a fél presbitérium választása. Elnökség.

— **Tea-délután.** A Keresztény Ifjusági Egyesület által ma d. u. 6 órára hirdetett a MANSZ Széchenyi-utca 1. sz. alatti Otthonában tartandó műsoros zártkörű tea-délután, Hegedüs Lóránd, volt pénzügyminiszter Nagytemplomi előadására tekintettel, csak annak befejezése után háromnegyed 7 órakor fog kezdődni.

— **Rádó-műsor.** Március 13. Vasárnap. Budapest. D. e. 9.15: Ujsághírek kozmetika 10.30 Zenésmise az Egyetem-terem templomból. 12: Szimfonikus zenekari hangverseny. Közreműködik Relle Gabriella. 1. Haydn G-dur (Oxford) szimfónia 4. tételben. 2. a) Liszt: Loreley; b) Schubert Liszt: Margit a rokkánál. Eneklő Relle Gabriella. 3. Nicolai: Windsori vignök — nyitány. 1.16: Időjárás. Utána Kovácsy Béla igazgató előadása: A termések fokozása műtrágyázással. 3.30: Encsei Dörner Béla előadása: Időszertű sertésenyésztési kérdések. 4.15: Sebők Zsigmond: „Mackó ur utazásai”-ból részleteket olvas fel özv. Sebők Zsigmondné. 5: Időjárás. Utána: Cigányzene. 5.15: Vigjáték-est. 1. Tábori Emil: „Fiu vagy leány?”. Vigjáték 1 felvonásban. 2. Török Rezső: „Majster ur”. Vigjáték 1 felvonásban. 7: Az Operaház „Farsangi lakodalm” előadása. Az első felvonás után: Sport- és ügetőversenyeredmények. 10.50: Bachmann: Jazzband.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577). D. e. 10 Ifjusági énekkar. 11: A bécsi fiármónikusok hangversenye. D. u. 4 Zene. 7.45: Az elvált asszony. Fall Leo operetteje. Berlin (484 és 566). D. u. 4.30 Zene. 8.130: Emlékünnep a hősi halottak tiszteletére. — Boroszló (322.6). D. u. 4: Hangverseny. 8.15: Gyászünnep. — Róma (449). D. e. 10.30: Egyházi zene. D. u. 5.15: Jazzband. 9: Olasz hangversenyt. Részletek Puccini- és Verdi-operákból.

— **Tükrögyártás kirakatok, tükrözése, autók csiszolt üvegezése** Sipkoviis, Sziv-utca 5-15. Telefon: 3-56.

— **Ültessünk gyümölcsfát!** Ungváry József faiskolája Cegléd, Budapesti irodája VI. Andrassy-ut 56. (Telefon: Lipót 962-72) Oktató nagy árjegyzék ingyen.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Doktorrá avatás.** A debreceni Tisza István tudományegyetem orvosi kara szombaton délelőit avatta az orvostudományok doktorává két tehetséges és szimpatikus polgárt **Pataky Tibor** és **Ráics Jenőt.** A fiatal, ambiciózus új doktorokat ismerőseiket és jóbarátaik elhalmozták gratulációkkal. Doktorrá avatták **Kopniczky István** jogszigorlót és budapesti Földhitelintézet tisztviselőjét aki mint katonahallgató jogászokodott Debrecenben.

— **Március 15-i katonai istentisztelet.** Március 15-én a ref. Nagytemplomban 9 óra 30 perckor, a Szent Anna-utcai róm. kath. templomban 10 órakor katonai ünnepélyes istentisztelet lesz.

— **Konstantinápoly mint világ város.** Hétfőn, március 14-én délután 5 órakor folytatja dr. Ecsedy István tanár előadását a Népszerű Főiskola Tanfolyamon. Ezúttal Konstantinápolyt, mint kelet nagy világ városát ujj ismertetni. Bemutatja a régi és új Konstantinápolyt, pompás épületeit Beszél pezsgő életéről. Rámutat az ellentétes életre a török és az európai városrészekben. Előadását sok szép vetített képpel élénkíti.

— **Alföldi autó közlekedési vállalat** legújabb típusu, kényelmes, szép autói helyi és vidéki utakra megrendetők a 15-09 számú telefonon.

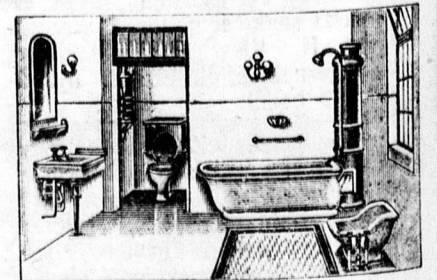
— **Vidékre utazik?** Vegye igénybe a Fortuna bérautót, kocsirendelés 320. számú telefonon, vagy Csapó-utca 10. szám alatt.

— **Tavaszi női kalap újdonságok** legszebb választékban a **Kalapüzemben, Piac-utca 9.**

Építést

tervezés és vállalat
Bisothka István
építész-építőmester.
Simonyi- ut 25 Telefon 843.

Mutassa meg rossz fogát, műgát Váry János fogműtermében Derabó -u 18. Kollégium mögött

VIZVEZETÉKI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI
CIKKEK KAPHATÓK:
SESZTINA LAJOS
VASKERESKEDÉSÉBEN

Megérkeztek! Itt vannak!

a világhírű MAUTHNER-féle

konyhakerti és virágmagvak

megérkeztek,

befutottak a közvetlenül Északnémetországból importált elsőrangú

gazdasági répmagvak,

valamint az arankamentes államilag ólomzárolt és megvizsgált

lucerna- és lóheremagvak.

Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kaphatók a

„HANGYÁBAN“.

Üzletek: Rózsa-utca, Tisza-palota. Piac- és Miklós-utca sarok. Csapó-utca 28. és a Csanak-féle K R-T.

— Aki akar kedvezményes havi részletfizetésre, avagy negyedévi törlesztésre új házat építeni, telket venni, házat venni, vagy hozzá és ráépíteni, az kérje az alakulóban levő szindikátus számítási táblázatának, szabályzatának nyomtatás alatt levő példányát. Nyomtatvány és postadíj fejében 70 fillért küldjön az postahelyegekben 8 napon belül. Olvasható címet írjon. Lakbér és bírói letiltás nélkül. Köz és magántisztviselők, vasutasok, honvédség, csendőrség, folyamőrség, vámőrség, pénzügyőrség, orvosok, felkészek, tanítók, víztelkesek, egyesületek, sőt havi és heti fizetéses munkások, kik lakbért nem kapnak, sőt polgári egyének is társulhatnak. A nyomtatványok minden érdeklődőre fontosak s így egyenként külön kérendők. Alakulóban levő háztelji és építési szindikátus Szilágyi János címén Kaposvár, Honvédtér 20.

— Pallas lexikon 18 kötetben félbörkötés, és Szilágyi: Magyar nemzet története 10 kötet félbör olcsón eladó. Megtekinthető Antalffy könyvkereskedésben. Telefon 612.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:
 Vasárnap délután: Obertou. Olcsó helyek.
 Vasárnap este: Szulamith Bérletzűnet, Hétfő: Szulamith A) bérlet

Szulamith reprizéről anyagtorlódás miatt következő számunkban emlékezünk meg.

Mozgósínházak közleményei:

URANIA

SZOMBAT, VASÁRNAP
HARRY PIEL a főszerepben
A cirkuszbestiák,
 a cirkuszélet rejtelmek 10 felvonásban,
 Megelőzi: Samuka legszebb kalandja, bohózat.

APOLLO

ZORO és HURU
 mint
Szoknyavadászok.

Vigjáték 6 felvonásban.
 Megelőzik: Pathé Híradó, Strandélet, Királyi várkastélyok és Tuss Teofil, rajz burleszk.

VIGSZÍNHÁZ

RODOLPH VALENTINO a főszerepben
A legszebb férfi,
 CHARLESTON táncoktatás 6 leckében és a
legjobb ZIGOTO burleszk
 4 felvonásban.

ELOZETES JELENTÉS.

Hétfőn:

Apolló: Habkisasszony, Hans Kahlenberg nagyszerű regénye 7 felvonásban, a főszerepekben Harry Liedtke és Xenia Desny. Megelőzi két bohózat.

Vigszínház: Két sláger: I. A modern Cagliostro (A fekete maszk), misztikus történet 7 felvonásban, a főszerepekben Alleen Pringle és Conway Tearle. II. Viharmenyasszony, könnyű és mosoly 6 felvonásban.

Meteorban

Vasárnap:

„Fekete Salál”, világattrakció II. részben, 16 felvonásban. A „Burlingtoni jaguar” főszereplőivel. Előadások 3 óráig.

TESTEDZÉ

Bocskay-Pesterzsébet

mérkőzés ma délután fog lezajlani a Diószegi-uti pályán, amely a debreceni csoportra nézve sorsdöntő lesz. A Pesterzsébet egyik legerősebb csapata a II. o. profiligának s így a Bocskaynak minden erejét össze kell szednie, ha győzni akar. E két csapat felállítása a következő:
Pesterzsébet: Berecky—Blau. I. Pap—Weszter, Hauser, Kovács I—Urbancsik, Heer, Blau II Kovács II. Lakner. **Bocskay:** Hübner—Molnár, Kocsis—Sipos, Kevicky, Deutsch, Markos, Varga, Urik, Kocsis, Mertin. Bíró: Bródi Sándor. Először a Bocskay II. csapata a DTE-vel játszik barátságos mérkőzést.

Amatőrbajnokság:

DEAC—DVSC (DEAC pálya)
 DKASE—KSE (Kisvárdai)
 BUSE—KIKSE (Berettyóújfalui.)

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.90

Budapest 90.90, Berlin 123.25, Newyork 519.50, London 2592.50, Páris 21.33.5, Milánó 23.17, Prága 15.40, Belgrád 9.13.5, Szófia 3.75, Bukarest 3.20, Varsó 58.07, Bécs 73.15, Hollandia 208.10, Brüsszel 72.30.

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.75—27.91, belga 79.45—79.75, cseh korona 16.91—16.90, din korona 152.20—152.81, dinár 10.03—10.08, dollár 569.60—572.—, francia frank 22.45—22.75, hollandi forint 228.81—229.—, lengyel zloty 63.20—64.40, lei 3.37—3.47, leva 4.10—4.16, lira 25.45—25.90, német máika 135.60—136.10, osztrák schilling 80.45—80.75, norvég korona 148.35—148.40, svájci frank 110—110.40, svéd korona 152.70—153.35.

Gabonatőzsde

A kőszarupiszon a 78 kg-os tiszavidéki buzát 34.40—34.81, az egyéb szárazasú buzát 33.50—34.10 pengővel jegyezték. A rozs ára budapesti piacon 27—27.20 pengő között mozgott.

A liszt- és őleményiszon a malmok 57.40 duplanullás lisztalapon szárazított lisztárúkat. A toseményiszon a tengerit 20.40—20.60, a zabot 22—22.60, a takarmányárúkat 22.7—23.10 pengővel jegyezték névlegesen minőség szerint.

A magpiszon a forgalom jelentéktelen.

Nyilttér

Tavasza

az összes előkelő fővárosi divatszinek festését és alkalmi női és férfi ruhák vegyíztetését készítem mérsékelt árak mellett.

Bíró

Pestő és tisztító műintézet (Bikaudvar és Péterfia-u. 30.)
 Aranyéremmel kitüntetve, 1926
Debrecen.

E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HANGSZEREK:

Húzóharmonikák
 Pengő 6.75 től
 Hegedű Pengő 5.85 től
 Klarinetok P. 10.00-től
 Gitárok P. 14.75 től
 Gitárcitárok P. 13.20 től
 Beszélőgépek 28.— től
 stb

Köszvényes szállítás a gyártási forrástól! 14 ezer elismerőlevél! — Külön magyar osztály! Kérje levelezőlapot (16 fill. bélyeg) képes főrajgyékünkkel, melyet díjmentesen küldünk.

Meinel és Herold hangszergyár
 Klingenthal 1480. szám. (Szászország)

Tavaszi ujdonságok láthatók szenzációs olcsó árakkal

a „Hajdusági”
 féfi- és gyermekruhaáruház kirakatában.
 Piac-utca 67. Fröhner-szálló-épület.

Szoboszlói gyógyforrásvizet

hához szállít Polgár J. fuvarozási vállalat. Megrendelhető Bika-sör csarnok, Pintár Akkerérsz (Tiszapalota) és 14—49. telefonon.

Ó, JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség ellen

65 év óta közkeletűségnek örvendenek

EGGER mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják, kiűnő ízűek, hatásuk gyors és biztos.

Kapható

gyógyszertárak és drogériákban.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillái csak hamar meggyógyított!

Éladó!

1 és 2 éves gyökeres szőlőoltványok, sima és gyökeres amerikai vadvesszők, több fajban gyümölcsfák, akác- és giedichiacsemeték.

Építéshez való falazó kő.

Arjegyzéket küld:

Molnár Mihály Abaujszántó

A könyvpiac szenzációjait

ismét kapható a

TALMUD

Luzsánszky Alfonz kitűnő magyar fordításában. — Függelék: „A Salchan Aruch”. Az ügyesség által kikobása után újabb eng. helyezett szenzációs érdekességű fordítás megvásárolható a „HAJDUFÖLD” könyvostályában. — Ár 40 000 korona

Árverési hirdetés.

Nagyléta község tulajdonát képező 758 házszám alatt levő vasúti vendéglőt a hozzátartozó lakással és udvarral, a járulat házalatti helyiséggel és az állatvásártéren levő állat- és takarmány hidmérleggel, és az ezekhez tartozó leltári felszerelésekkel együtt 1927. április 1-én d. e. 9 órakor a községháza tanácstermében nyilvános árverésen hat évre haszonbérbe adjuk.

Az árverési feltételek a pénztár-ellenőr jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyléta, 1927. márc. 9.

Előjáróság.

Nagybucskút Hűgyelm (s Uraim!) Jubileumi áruk

A cég 60 éves fennállása alkalmával a mélyen tisztelt vendégszerető ragaszkodásának jutalmául egy négyzetes jubileumi árukat rendez csak az udvarban

Cím: Olcsó maradékvásár

32 Budapest, 32 Király-utca

3 méter schiffon vagy vászon maradékokban P 1.65
 méter kanavász vagy angin P 2.85
 méter divatos férfi s-tónyosvet hosszával együtt vagy 8 m-éter felöltősövet P 22.24

U. m. 2 méter hosszú fehérített lepedő pengő 3.50. Selyemfényű cloth pengő 1.52. Delén, karton 79 fillér, piké törülköző vagy pohártörő darabja 63 fillér. Virágos vattapaplan pengő 12.72. Himzett női ing vagy nadrág pengő 1.08. Schottisch vagy Scheiviot női szövet pengő 1.55.

Postai rendeléseket lelkisimorosan teljesítünk.

SZIREK ANDRÁS

uri- és egyenruhászabó divatos angol szövetek és egyenruházati felszerelések raktára.

DEBRECEN, Szent Anna-u. 1. Telefon: 509

Megérkeztek

Unghváry József ceglédi kertészettől a

gyümölcsfák

Vásárolhatók helyben: BETHLEN-UTCA 5. SZ.

JÓZSEF FŐHERCEG SZÁLLODA

Budapest, VIII. Baross-lőr 2. sz.

A keleti pályaudvartól két per

Teljesen átalakítva, hideg, melegvíz fürdő, központi fűtés, lift, telefon áll a nagyerdemi közönség rendelkezésére

Feltűnő olcsó árak: szobák már 240 pengőtől kaphatók.

Figyelem!

Ha nincsen jó kenyere, siessen Reszler pékhe' kevés pénzért sok kenyér kapható Reszler péknél. Bethlen-utca 76. péküzlet.

PRIMA POROSZSÉN

SALGÓTARJANI ES BARNASZÉN valamint

szárazbűk és fűgyújtó

azonnali szállításra legelősebben beszerezhető

Bartha Izsák és pénztároló Debrecen, Ipotely-u. 3/b Telefon 7-85

Ismét érkezett

nagyobb áruküldemény, melyeket a szokott olcsó egységáron hozunk forgalomba:

10, 12, 14, 15⁵⁰ 19⁵⁰
 Pengő.

Turul Cipőgyár Fiókja

Debrecen,

Piac- és Szent Anna-utca sarok.

Mindennemű szerelési anyagok

villamos házi készülékek, különleges újdonságok nagy raktára. Villamos reklámtáblák, automaták pislogó reklámhörték

Simon Jenő József kir. herceg-u. 1. sz.

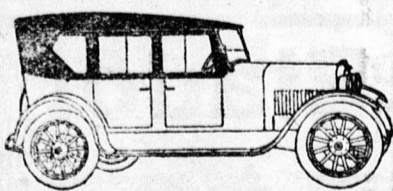
Közvetlenül a Bika-fürdő bejárata mellett.

Valódi Melichar „Unicum-Drill” vetőgépek és sortrágyázók, eredeti Bacher-acélekék tüköracélkormánnyal, amerikai rendszerű Bacher-lókapák és egyéb talajművelő különlegességek állandó nagy raktára. Bacher-Melichar eke és vetőgépgyárak kizárólagos képviselője

Ráhrmer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz.

TELEFON: 962.

Ugyanott a „Cornick”-p. troleum traktor és a Magyar Kir. Államvasutak gépgyára kerületi képviselője.

Gazdasági kocsik, hintók, autó-karosszériák

fényezésék a legtartósabb kivitelben

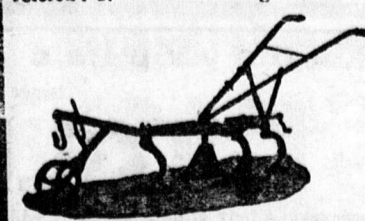
Riesz Henrik kocsigyár

Debrecen, Hatvan utca 58. szám alatt

Bagi és Társa, Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. — Sörgő utca: BAGI, KABA. — Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszert kapálókeket, szerelt csavaros jektébekek, átalkat magánjárókat, kőszit gép'akatos, vasesztergályos, rézőn ő, kázan és autogdnhegesztő munkákat, malomhengerek csi zolását és rovatkolását.

Kutfurási vállalata

ártézi kutak rendbehozását.

teljes szavatossággal készít új ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbái furásokat és elapadt „Casse” traktorok képviselője.

Fáradságot nem ismerék, mert

Palma

sarkot viselek.

STEINER

◀ JÓZSEF ▶

VAROSI INGATLANFORGALMI

◀ IRODA ▶

DEBRECEN, PIAC-UTCA 19. II. EMELET

TELEFON 624. SZ.

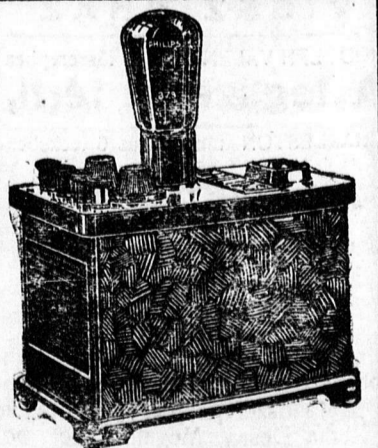
Ajánl házakat bel- és külvárosban, ugyszintén szölköket nagyon olcsó árakban. Közvetit 1, 2 3 szobás lakásokat. — Ke esek ügyfeleim részére házakat belvárosban beöltöztető lakásokkal.

Főpiaco szép tizetbelyiség portáljal átadó letéppéssel.

Sestában, Andrassy-ut 87. számú 437 négyyszögöl szölo 13 millióért eladó.

Fűszerüzlet forgalmas helyen lakással, berendezéssel 13 millióért elköltözés miatt azonnal átadó.

A rádiótechnika legelőkéteesebb alkotásai közé tartozik a

PHILIPS

anódkészülék, melynek segítségével az anódaáram a világi-tási hálózatról vehető le. — Nem kell anódacumú'átor

Kérjen ismertőt

PHILIPS RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁGI R.-T. BUDAPEST, V. Szabadság-tér 17.

NAGYLAJOS

Országos Ingatlanforgalmi Vállalathoz

az elmúlt héten a következő ELADÓ FÖLDBIRTOKOK, HÁZAK, SZŐLLŐ és bérbeadó lakások

érkeztek be:
FIGYELMEZTETÉS! Tessék kivágni és megőrizni ezt a hirdetést, mert a jövőben mindig csak az előző héten beérkezett anyagok lesznek le hirdetve! E hirdetés többször nem jelenik meg!

I. Eladó földbirtokok:

Sopronmegyében 328 kat. hold, vasúthoz 4 kilométer, 5 szobás urilak, 12 cselédlakás, gazdasági épületek. Ára kat. holdanként hat és félmillió korona. A vételár 15 év alatt fizethető!

Pestmegyében, fővároshoz 60 kilométer, 207 kat. hold, homokbirtok, tanya-épületekkel. — Ára kat. holdanként 2,750.000 korona!

Ennek a birtoknak az eladása elhalálozás és vagyonmegosztás miatt nagyon sürgős!

Zemplénmegyében 132 magyar hold, vasúttól, közúttól 2 kilométer. Tanya-épületekkel. Ára 650 millió korona, melynek fele 25 éves törlesztéses kölcsön!

Békésmegyében 133 magyar hold, buzatermő feketeföld, tanyaépületekkel, állomáshoz 3 kilométer.

Karcagon, közvetlen a vasúti állomás mellett, 177 kat. hold. Épületekkel. Ára kat. holdanként 4 és félmillió korona. Ez egy igazi alkalmi vétel!

A birtokárak hamarosan emelkednek, Dunántul a kínálat már is tartózkodó!

II. Eladó házak Debrecenben:

A gyermekmenhely szomszédságában, a Honvédtemető-utcában. Hatalmas telek! Csöndes, pormentes levegő! Idegen lakó nincs!

Csapókertben 600 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, kétszobás kedves kis családiház, mellékhelyiségekkel. Minden kényelem.

Ára 62 millió korona!

Kishegyesi-úton 2 szobás új épület 60 millió korona! A Kishegyesi-ut a Hatvan-utca folytatását képezi!

III. Eladó szőlő a Bocskaiban:

állomáshoz pár perces gyalogséta. Több mint egy kat. hold szőlő, gyümölcsös, téli-nyári lakással. Felséges levegő!

IV. Bérbeadó lakások

lelépés nélkül!

Külsőségen, a Mester-utcai részen egész ház bérbeadó azonnali átvételre. Háromszobás urilakás mellékhelyiségekkel. Külön cselédlakás és istálló. Konyhakert, gyümölcsös. A bérlő egyedül fog lakni.

Bérbeadó kedves kis uri családiház a Csapókert elején. Kétszobás szép lakás, mellékhelyiségekkel. Istálló és sertésöl is van! Park! Gazdasági udvar! Konyhakert! Lakó nincs, a bérlő egyedül lakhat!

Ezekon kívül több eladó nagybirtokok, uradalmak, házak!

Mindezekre nézve bővebb felvilágosítások nyerhetők a NAGY LAJOS ORSZÁGOS INGATLANFORGALMI VÁLLALAT Veres-utca 9. szám alatti irodájában, a hivatalos órák alatt!

Irodai órák hétköznapokon reggel 8 órától—esti 10 óráig állandóan. Vasárnap és ünnepnapokon azonban egész nap zárva!

Még egy figyelmeztetés!

Akik eladni akarnak, vagy akik venni akarnak, vegyék tudomásul és ne felejtsek el azt, hogy a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat már több mint egy negyedszázad óta — 26 esztendő óta áll fenn!

Kelet-Magyarország

legnagyobb

és legdusabban felszerelt férfi- fiuruhaárúháza a

MAGYAR RUHAIPAR

közvetlen a BIKÁ-szálló épületben.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy „Orvosi Kozmetikai Intézetünket”

az orvosi tudomány legújabb és legmodernebb vívmányaival felszerelve a mai napon megnyitottuk.

Szépséghibák kezelése, arcápolás, SZŐRIRTÁS

a legújabb orvosi eljárással, nyom nélkül, gyorsan és biztosan. Quarzkezelések, estélyi és bálí kikészítések, hajápolás.

Hölgyfodrászat.

Manikür — férfiak részére is.

Kérjük a nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását és megtisztelő látogatását.

Orvosi Kozmetikai Intézet
Rálvín tér 19., földszint 21. ajtó. Püspöki-palota.

LEGSZEBB KARNEVALOS KÉPEKET
Parcel készíti Péterfia-utca 76. sz.

Gyász esetében keressék fel a Közzolgálati Aikalmazottak Nemzeti Szövetsége (Kansz) temetkezési vállalatát Debrecen, Halván-utca 15. Telefon 10-05.

Diszes és egyszerű temetések a legutányosabban eszközöltetnek. — Koszorúk nagy választékban. — Üzemvezető Bessenyei Gyula műas ztalos
Telep: Kölcsey-utca 9 szám. Telefon: 11-38

A tavaszra

ruhát már most küldje tisztítás és javításra

SÉLLYEY JÓZSEF

kelmefestő és vegytisztítóhoz

PÉTERFIA 42.

Kivonat a tavaszi árákból:

öltönytisztítás 7 pengő

felöltőtisztítás 5 "

női kosztüm 6 "

női alj 3 "

Szolid, pontos kiszolgálás.

Alapítva 1898-ban.

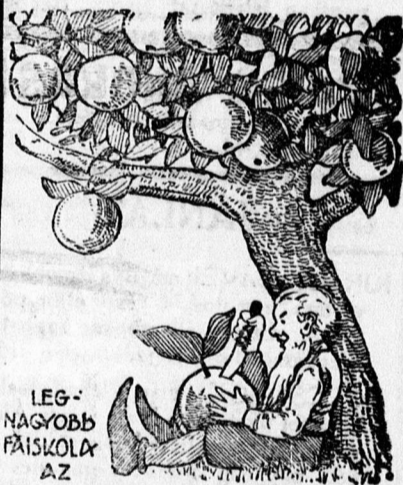

ZSIROSSZÓDA

szappanfőzéshez a legerősebb fokban. garantált minőségben, nagyon olcsón kapható STERN festéküzletben, Piac-utca 10., a Bikával szemben. Győződjön meg saját érdekében egy vétellel.

FESTEK minden színre! Bőrka-bátokat, szőrmákat és mindennemű ruhákat. Vegyileg tisztítók, mosók. Fehérneműket hófehérre, tűrő-fényes ingek, gallérok. — Vidékieknek postán utján gyorsan, pontosan intésem el. Libándy András Péterfia-utca 4.

Szeresd a fát!

LEG-NAGYOBB FAISKOLA AZ

Unghváry László Rt., Cegléd.

Budapesten egyedül IV., Váci-utca 33. (azelőtt 35.) Piarista-palota, faiskolai és magárjegyzék ingyen.

A debreceniek találkozóhelye Budapest elsőrendű, modern családi szállója az **SZÁLLODA**

I S T V Á N

K I R Á L Y

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ. Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg visszajáratás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

APROHIRDETÉSEK

LAKÁS

„MŰVÉSZHÁZ” Szent Anna-utca 5. szám alatti helyiségei május 1-től bérebeadó. Batthyány-utca 14., ügyvédi iroda. 128

BUTOROZOTT szoba kiadó. — Miklós utca 41. sz. 476

BUTOROZOTT szoba különbejáratu azonnal kiadó. Burgondia 14. 485

CSINOSAN butorozott udvari szoba fiatal embernek kiadó. Teleki utca 19., ajtó 4.

5 SZOBÁS I. emeleti luxus lakás kiadó. Hunyadi-utca 17. 490

Átadó lakások:

HÁROM és négyszobás Piac, Vár, Hunyadi, Szent Anna-utcán.

KÉTSZOBÁS Verbeczy, Meszera, Simonffy, Bethlen, Pacsirta, Teleki-utca, Károly Ferenc József-utca.

HOCK LAKÁSIRODA Szent Anna-utca négy.

KERTBEN vagy telepen 1 szobás, konyhás lakást keresek, lehetőleg magas lakás kerítéssel legyen. Kiss Imre, Csapó utca 8. 37

AZONNAL elfoglalható három szobás lakás lépéssel kiadó. Szent Anna 29., udvari emelet. 497

EGY szoba, előszoba, konyha központban lépéssel kiadó. Rákóczi-utca 8. 496

KÉTSZOBÁS lakás, mely egy utcai és egy udvari szobából, konyha és mellékhelyiségekből áll, kiadó. Csokonai utca 44. 506

AJÁNLAT

KIRÁLY KÁVEI mégis a legjobbak! aromás, zamatos, a vevő előtt porköltve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 157

KÖLCSONOK után legmagasabb kamatot fizeti ma a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat debreceni bej. cég. Iroda: Veres-utca 9. 481

BÉRBE, esetleg felesbe adnám Hatvan-utcai kertben levő egy hold szőlőmet lakással. Cim a kiadóban. 487

KÉRVÉNY MÁSOLATOK! Mindenféle írásmunkák leírása írógépen a Nagy Lajos Irodánál, Veres utca 9; Sokszorosítások! 482

ON IS megtanulhat gyorsan, olcsón, szakszerűen írógépen írni a Nagy Lajos Iroda gépiró, másoló, sokszorosító osztályánál. Jelentkezni lehet a Veres-utca 9. szám alatti irodában bármikor, a nap bármelyik órájában! 483

BOROTVÁLÁS 16 fillér, hajvágás 24 fillér, fazonra 40 fillér, bubi hajvágás 40 fillér. Széchenyi utca 57. Toma. 486

ELJEGYZÉSEK, esküvők és névnapokra való főzést vállalom. Szilágyiné, Darabos-utca 45.

Levente-, deák- és mindennemű egyen- és sportcipők készítője
KOTRÁS LÁSZLÓ
Hunyadi-utca 14.
Egyenruházati cikkek raktára.

Hirdessen a Hajdúföldben.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval. nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59. — Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat

KERESLET

TÁRSAT keresek 10 millió készpénzzel jó megélhetésű vállalathoz. Ajánlat „Társ” jellegre küldendő a kiadóba. 36

HÁZHELYET 300—400 négyszög-ölet telepen vagy kertben megvételre keresek Kiss, Csapó 8. 35

A VI. VEGYESDANDÁR tisztii étkező részére keresünk megfelelő szakácsot vagy szakácsnőt. Értekezni lehet a gondnoknál, Péterfia lak-tanyában 492

ZÁLOGCÉDULÁT, aranyat, ezüstöt, régiségeket, régi edényeket, antik és modern butorokat legmagasabb áron vásárol az Ingóságkötve-títő 498

DISZMŰARUELADÁSHOZ tiók-üzletünk vezetésére kis óvadékkal megbízható és feltétlenül intelligens urleányt vagy urasszonyt keresünk. Bővebb felvilágosítás Ingóságkötve-títő, Kálvin tér 19. 499

IRNOKOT magas fizetéssel és jutalékra kevés óvadékkal felveszek. Jelentkezni lehet hétfőn egész nap Csapó-u. 8. Kiss irodában 38

KERESEK szakmányos vincellért, kertészkedőt azonnal Komlóssy-ut 16. (Sestakert.) hatkor. 501

BEJÁRÓ 15-re felvétetik. Ozv. Gaál Istvánnal, Zöldfa u. 2. 508

VINCELLÉRT keresek azonnal 3 hold szőlő műveléséhez. Csak megbízható, bosszabb bizonyítvány-nal rendelkező szakembert alkalmasok. Értekezhetni hétfőn Kossuth-utca 9., házmeztérnél. 502

16 ÉVEN FELÜLI fiatal ember, mely lóval is banni tud, mindenesnek felvétetik. Gyakorlott férfi és női ruhavásárlónak felveszek. Palotay, Honvéd utca 9/j. 595

FÉRISZABÓSÁGHOZ tisztességes vidéki családból egy tanuló felveszek. Öry Sándor, Kossuth utca 11, Debrecen 504

ELADÁS

VETŐGÉP és talajtömörítő eladó. Király-utca 9. 470

VIZITSZOBÁ-garnitúr, fali ingaóra eladó. Horthynál, Szent Anna-utca 50. 471

FÜSZERÜZLET forgalmas helyen áruval, berendezéssel együtt családi okok miatt azonnal eladó. 10—15 millió koronával átvehető. Cim a kiadóban 479

Frakk, szmoking és zakett

kölesönzöintézet

Végh, Vár-utca 2.

ELADÓ használt szalagarnitúra és kisebb kredenc. Isptóly u. 13.

SAVANYÍTOTT ugorka kapható kiló számban Deutsch Albert és Fia fűszerkereskedésében. 477

UJLÉTAI saját termésű fajboraimat literenkint is árusítom. Széchenyi ut 45. alatti házamnál. Tóby József. 479

ANTIKTŰKÖR, konzultkőr, komót, földieperpalánta eladó. Szent Anna-utca 34. 488

SIMONYI UT szomszédságában négyszobás villa 300 millió. Nagyerdő alatti háromszobás nyaraló 5 holdas termő szőlővel 130 millióért eladó. Hock birtokiroda, Szent Anna négy. 158

BORELADÁS villamos kocsi-kon hirdetett literenkénti árak: 1.76, 1.30, 1.00 fillér. Blazsek, Arany János-utca 30. 484

ERZSÉBET-UTCA 19. számú téglából épült cseréptetős ház beköltözhető 3 szobás lakással 130 millióért eladó. Hock-iroda, Szent Anna négy. 159

Szőnyegek legolcsóbb beszerzési forrása. Kedveso tisztességes feltételek. LORINC szőnyegüzem. Szovoszlói-ut 11/B. ss. alatt

FAJTISZTA plimoth kakasok és tyukok kaphatók Piac utca 59. sz. alatt a házmeztérnél. 501

EGY jókarban levő vetőgép eladó Fűvészkert utca 20. Értekezhetni ugyanott. Tej is van eladó 489

ELADÓ 5 db új ablak 150 cm. széles a Szoboszlói vámháznál 493

ELÁRUSÍTÓ BÓDÉ mind a négy oldalon üvegezve, felhajtható lezárával, öt négyszögletes területű eladó. Megtekinthető Deák Ferenc utca 8. Iskola udvarban. Érdeklődhetheti ugyanott. 495

ELADÓ Zinyi utca 83 számú házas szőlő. Értekezhetni dr Szilágyi ügyvédnél Deák Ferenc utca 13. 494

Eladó földbirtokok:

Bánkon 22, 26, Sámsoni uton 120, Ondódon 200, Ebesen 100, Halápon 15, Monostorpályi-ut elején 32 holdas tanya.

Földbirtokbérlet:

Nagycserén 23 holdas. HOCK iroda Szent Anna négy. 151

Eladó házak:

SZENT ANNA-UTCA 20. öt szobás modern lakással.

KOSSUTH és Miklós-utca elején 5 szobás.

SIMONYI-UTON és Tisztviselőtelepen 4 szobás villa, nagyparkkal, szőlővel 300 millió.

NAGYERDŐ alatt háromszobás nyaraló, 5 holdas termőszőlővel 130 millió.

ERZSÉBET UTCA 19 téglából épült cseréptetős ház 3 szobás beköltözhetőséggel 130 millió.

Hatvan utcai kert Góhér-utca 40. háromszobás alapincezett villa nagy kerttel.

Tompa Mihály-utca 10. háromszobával 140 millió.

Honvédtemető-utca 27. négyszobával 120 millió.

Budai Ezsaiás utca 12-b Gömörház 75 millió.

Budai Ezsaiás-utca 20. két szobával 55 millió.

Gizella utca 5 két szobával 60 millió.

Déli sor 15. három szobával 110 millió.

Csokonai utca 24. öt lakással 160 millió.

Csapó kert Kisfaludy u'ca 16., beköltözhetőséggel 55 millió.

Ezenkívül 88 kisebb nagyobb ház. Kizárólagos megbízott HOCK JÓZSEF vármegyei t. főjegyző birtokirodája Szent Anna négy. Telefon 14—76. 160

BURGONYAVETŐMAG, egészséges Krüger és Walthman fajokban eladó. Dr Váradi Szabó János Debrecen, Batthyányi u. 20. 507.

LEGFORGALMASABB HELYEKEN több üzlethelyiség kevés lépéssel, alacsony bérrel átadó. Bővebb felvilágosítást ad STEINER-IRODA, PIAC U. 19. II. emelet. Ugyanott jókarban levő zakett öltöny magasabb alakkal olcsón eladó.

ÓBOR saját termésű, (tisztán kezelt, hordótelekben eladó. Miklós utca 21. 503

VEGYES

EGY talapravaló selymet elvessztem a József kir. herceg-utca 10. számú a Szent-Annáig. Kérem a megtalálót Piac-utca 26/1a. bevinni.

DIENES JÓZSEF v. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Bizottság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Debrecen, Fűvészkert-utca 16. sz. Telefon: 14—98.

KERESEK vidéki földbirtokos, jegyzők, tanítók, bankigazgató részére Simonyi uton, Komlóssy- és Poroszlay ut környékén eladó villákat és telkeket, Kossuth-, Batthyány-, Bethlen-, Mester- és Darabos-utca környékén 3—5 szobás beköltözhető házakat, Vénkert környékén eladó telkeket.

LAKÁSOKAT 2, 3 és 4 szobásokat keresek.

Átadó villamos végállomásnál háromszobás lakás.

BIZTOS megélhetést nyújtó jörforgalmu ipari vállalathoz százötvenmillióval társat keresek.

KÖLCSONOKET keresek ötöt ötvenmillió g

FÖLDBÉRLETEKET keresek ötvenből 300 holdig, ősi átvételre.

ELADÓK: Nagycserén 43 holdas szép kis urti birtok, négyszobás lakással.

Álmosdi határban 73 holdas birtok. Ujkerben háromszobás villa és egy 800 négyszögletes kitűnő karban levő hároméves szőlő.

Ujvárosi uton 2 szoba, előszoba, fürdőszoba kertés ház.

Hajdubagason 800 négyszögöl szőlő. Kut-utcán, jó helyen ház, 40 millióért.

Bihari utcán 2170 négyszögöles telék ötvenkétmillióért.

BIZTOSÍTÁSOKAT a legelőnyösebb feltételek mellett kötik.

Gazdasági vetőmagvak,

mint lucernamag, lóheremag, cukorrépa, takarmányrépa, búkkönyvmag kapható
Deutsch Albert és Fia
magkoreskedésben.

Legszébb kivitelben FEST, TISZTIT, MOS PLISSIROZ, GOUVLIROZ PALOTAY

Üzletek: Kálvintér 5., Batthyány-utca 26., Hunyadi-utca 15.
Üzemtelep: Honvéd utca 9/j.

Vizkurák,

iszapkezelés, szénsavas fürdő a
Debreceni Zander-és Vizgyógyintézetben
(Fűvészkert-utca 4.)
Szakképzett gyógyszerész.
Állandó orvosi felügyelet.